

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำกับดูแลองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง กำหนดให้ การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและความมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบงานของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ควบคู่กับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งหรือมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกิดความเชื่อมั่นในมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง และมาตรา ๒๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ นายกรัฐมนตรีโดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามมติที่ประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จึงออกประกาศการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

แพทองธาร ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

สภาเกษตรกรแห่งชาติ
National Farmers Council

ประกาศการกำกับดูแลองค์การที่ดี

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

สภาเกษตรกรคือองค์กรของเกษตรกร
โดยเกษตรกร เพื่อเกษตรกร

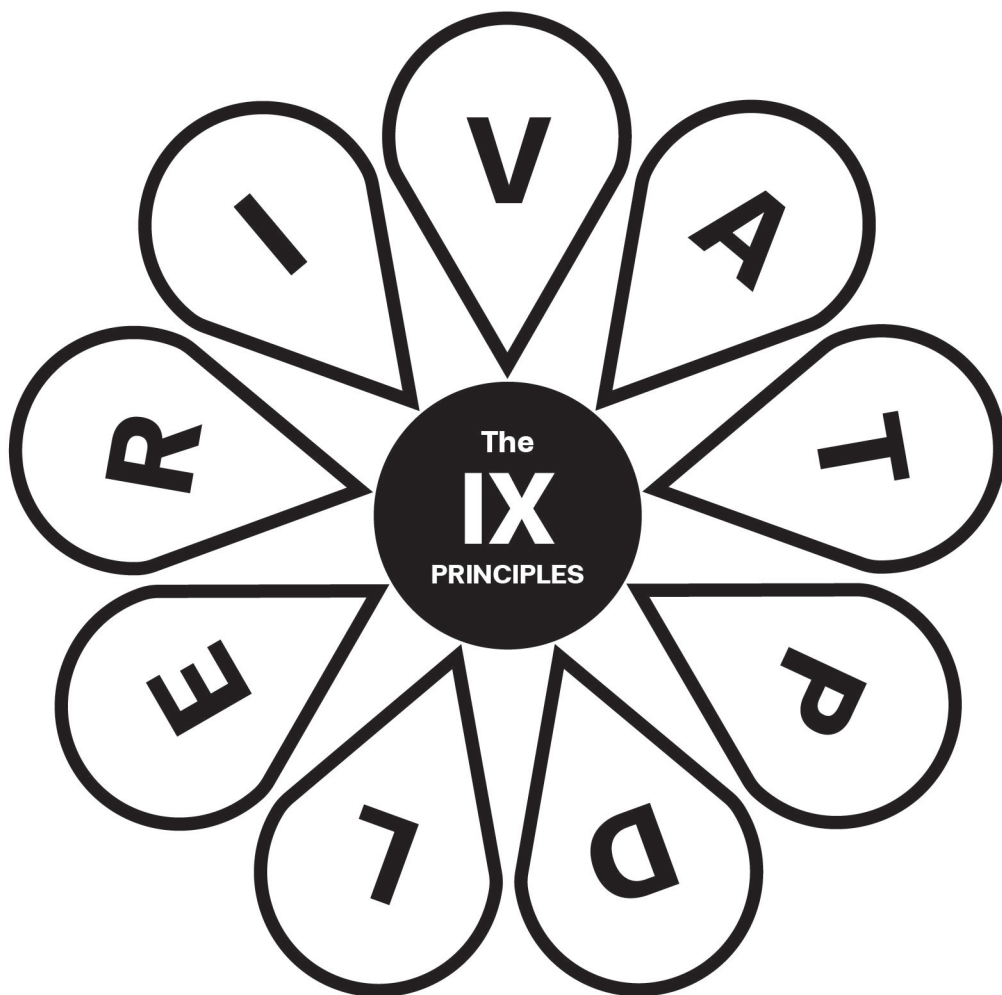
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประกาศการกำกับดูแลองค์การที่ดี

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำกับดูแลองค์การที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง กำหนดให้ การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและความมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบงานของผู้ปฏิบัติงานในองค์การ ควบคู่กับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเกิดความเชื่อมั่นในมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติขององค์การที่ดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง และมาตรา ๒๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ นายกรัฐมนตรีโดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามมติที่ประชุม สภาเกษตรกรแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จึงออกประกาศการกำกับดูแล องค์การที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางสาวแพทองธาร ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

สารบัญ

สารบัญ.....	ก
หมวดพื้นฐาน	๑
คำนำ.....	๑
ประกาศเจตนารมณ์.....	๒
ขอบเขต.....	๔
นิยามคำศัพท์	๕
หมวด ๑ บททั่วไป.....	๑๑
ข้อมูลองค์การ	๑๑
วิสัยทัศน์	๑๑
พันธกิจ.....	๑๑
ค่านิยมหลัก.....	๑๒
วัฒนธรรมที่พึงประสงค์.....	๑๒
ประเด็นยุทธศาสตร์ หรือ แนวทางการพัฒนา.....	๑๒
หมวด ๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การ	๑๓
๑. สมาเภตกรรแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สภช.”	๑๓
๑.๑ โครงสร้าง.....	๑๓
๑.๒ อำนาจหน้าที่.....	๑๓
๒. สำนักงานสภาเภตกรรแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สภช.”	๑๕
๒.๑ โครงสร้าง.....	๑๕
๒.๒ อำนาจหน้าที่.....	๑๖
๓. สภาเภตกรรจังหวดั เรียกโดยย่อว่า “สภจ.”	๑๗
๓.๑ โครงสร้าง.....	๑๗
๓.๒ อำนาจหน้าที่	๑๗
๔. สำนักงานสภาเภตกรรจังหวดั เรียกโดยย่อว่า “สภจ.”	๑๘
๔.๑ โครงสร้าง	๑๘
๔.๒ อำนาจหน้าที่	๑๙
๕. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของสภาเภตกรรแห่งชาติ	๒๐
๕.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างเสาหลัก ๔ ส่วนหลัก	๒๐
๑) สภาเภตกรรแห่งชาติกับสภาเภตกรรจังหวดั	๒๐
๒) สภาเภตกรรแห่งชาติกับสำนักงานสภาเภตกรรแห่งชาติ.....	๒๑
๓) สภาเภตกรรแห่งชาติ สภาเภตกรรจังหวดักับสำนักงานสภาเภตกรรจังหวดั	๒๑
๔) สำนักงานสภาเภตกรรแห่งชาติกับสำนักงานสภาเภตกรรจังหวดั.....	๒๒
๕) สำนักงานสภาเภตกรรแห่งชาติกับสภาเภตกรรจังหวดั	๒๓

๖) โครงสร้างการบริหารองค์การและการบังคับบัญชา	๒๓
๖. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาเกษตรกรแห่งชาติกับรัฐบาล.....	๒๕
หมวด ๓ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การ	๒๗
๑. หลักการและแนวคิด	๒๗
๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๒๗
๑.๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๗
๑.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ	๒๘
๑.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓.....	๒๘
๑.๕ หลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดี	๒๘
๑.๖ พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง.....	๒๙
๒. วัตถุประสงค์การจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	๒๙
๓. หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	๓๐
๔. การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ.....	๓๓
หมวด ๔ นโยบายการกำกับดูแลการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การ	๓๕
๑. นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม.....	๓๕
๑.๑ แนวทางพัฒนานโยบาย และแผนแม่บท	๓๕
๑.๒ แนวทางพัฒนาการรับฟังความคิดเห็น ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๓๖
๑.๓ แนวทางพัฒนาประชาสัมพันธ์	๓๖
๑.๔ แนวทางพัฒนาการจัดทำรายงานประจำปีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	๓๖
๑.๕ แนวทางพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย.....	๓๗
๒. นโยบายด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๓๘
๒.๑ แนวทางพัฒนาธุรการและเลขานุการของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ.....	๓๘
๒.๒ แนวทางพัฒนาการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๓๘
๓. นโยบายด้านองค์การ	๓๙
๓.๑ แนวทางพัฒนาการรวบรวม ศึกษา วิจัย พัฒนา และการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๙
๓.๒ แนวทางพัฒนาฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูล	๔๐
๓.๓ แนวทางพัฒนาประสานการดำเนินงานกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	๔๐
๓.๔ แนวทางพัฒนาการบริหารความเสี่ยง	๔๑
๓.๕ แนวทางพัฒนาการบริหารการเงิน (Financial policy).....	๔๔
๓.๖ แนวทางพัฒนาความโปร่งใส (Transparency)	๔๔

๓.๗ แนวทางพัฒนาด้านการปกปิดและเปิดเผยข้อมูล.....	๔๔
๓.๘ แนวทางพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม (Social issues).....	๔๔
๓.๙ แนวทางพัฒนาความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental issues).....	๔๔
๔. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน	๔๔
๔.๑ แนวทางการพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน.....	๔๔
๔.๒ แนวทางพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการบริหารงาน.....	๔๕
๔.๓ แนวทางพัฒนาการบริหารผลการปฏิบัติงาน	๔๕
๔.๔ แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี	๔๖
๔.๕ แนวทางการกำหนดกลไกในการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี	๔๖
หมวด ๕ การกำกับดูแลการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กร	๔๗
๑. หลักการและแนวคิด.....	๔๗
๒. วัตถุประสงค์ในการกำกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กร	๔๗
๓. รูปแบบและวิธีดำเนินการ.....	๔๘
๓.๑ คณะกรรมการคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน	๔๘
๓.๓ หน่วยงานในสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบ.....	๕๒
๔. การจัดทำรายงาน	๕๔
หมวด ๖ แนวทางส่งเสริมและผลักดันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี.....	๕๖
๑. หลักความคุ้มค่า.....	๕๖
๑.๑ เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness).....	๕๖
๑.๒ เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency)	๕๗
๑.๓ เกณฑ์การตอบสนอง (Responsiveness).....	๕๙
๒. หลักการรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability)	๖๐
๓. หลักความโปร่งใส (Transparency)	๖๑
๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation).....	๖๒
๕. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)	๖๔
๖. หลักนิติธรรม (Rule of Law).....	๖๕
๗. หลักคุณธรรมและจริยธรรม (Integrity and Ethics)	๖๖
๘. หลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Management).....	๖๗
๙. หลักความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity Practices).....	๖๘
ภาคผนวก ก.....	๗๐
๑. คำสั่งสภาเกษตรกรแห่งชาติ ที่ ๖/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กร ที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ.....	๗๑

๒. คำสั่งคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติที่ ๑/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ.....	๗๓
ภาคผนวก ข.....	๗๕
๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๗๕
๒. พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓	๗๕

หมวดพื้นฐาน

คำนำ

ประกาศการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษที่ ๔๔๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ ประกอบกับความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติให้สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

องค์การตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบด้วย สภาเกษตรกรแห่งชาติ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ได้รับการจัดตั้งและดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยยึดมั่นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด รวมทั้งมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ดีตามแนวทางธรรมาภิบาลมาโดยตลอด ด้วยนโยบายของประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติปัจจุบัน (นายณัฏฐ์ จำเริญ) ได้มีเจตจำนงในการส่งเสริมความชัดเจนของการบริหารจัดการองค์กรที่ดีโดยให้พัฒนาและจัดทำประกาศการกำกับดูแลองค์กรที่ดีขององค์กร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อนำการบริหารจัดการที่เป็นเลิศมาใช้ในการพัฒนาองค์กรโดยมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบงานและธรรมาภิบาลขององค์กร เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ อันจะทำให้เกษตรกรสถาบันเกษตรกร และสังคมเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ จึงออกประกาศการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อเป็นมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งเป็นค่านิยมร่วมกันสำหรับองค์กรและผู้ปฏิบัติงานทุกคน พึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่กับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับอื่น ๆ ซึ่งองค์กรได้ปฏิบัติมาแล้วและยังคงปฏิบัติอยู่อย่างต่อเนื่องและดียิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ประกาศเจตนารมณ์

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เรียกโดยย่อว่า สกช. มีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชา บุคลากรและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการของสำนักงาน มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ภายใต้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนสภาเกษตรกรแห่งชาติ และประสานงานกับสภาเกษตรกรจังหวัดในการเป็นตัวแทนเกษตรกร ทำหน้าที่สะท้อนปัญหาด้านการเกษตร รวมถึงการเป็นตัวแทนเพื่อเสนอนโยบายและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อภาครัฐ เพื่อให้การคุ้มครอง รักษาผลประโยชน์ ของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิต แปรรูป การตลาด รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรเกษตรกรรวมตัวกันเพื่อให้เกิด ความเข้มแข็งในการทำงานเป็นเครือข่าย ตามวิธีการกำกับดูแลองค์การที่ดี^๑

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นไปตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ที่มีความสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้จัดทำประกาศ การกำกับดูแลองค์การที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วยนโยบายหลักและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลการบริหารกิจการที่ดีด้านต่าง ๆ โดยมีความสอดคล้อง กับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนด ทั้งนี้ เพื่อเป็นมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งเป็นค่านิยมร่วมสำหรับองค์กรและผู้ปฏิบัติงานทุกคน พึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่กับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับอื่น ๆ

นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้รวบรวม หลักการ นโยบายการปฏิบัติงาน แนวทางปฏิบัติ เพื่อให้บุคลากรทุกระดับของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ นำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีไปเป็นแนวทางยึดถือปฏิบัติในการดำเนินงาน ทั้งในองค์กรและ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคส่วนอื่น และจะไม่ละเลยการปฏิบัติตามหลักการที่ปรากฏอยู่ใน นโยบายการกำกับดูแลองค์การฉบับนี้

^๑ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง ที่กำหนดให้ การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดใน ราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ทั้งนี้ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จะได้จัดทำรายงานการทบทวน ติดตามประเมินผล และปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของหน่วยงานเป็นประจำปีงบประมาณ เพื่อให้มีความเหมาะสม ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ต่อไป

(ลงชื่อ).....

(นายณัฏฐ์ จำเ)

ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(ลงชื่อ).....

(นายณรงค์รัตน์ ม่วงประเสริฐ)

รองเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ

รักษาการแทนเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ขอบเขต

เอกสารนี้มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับขอบเขตที่มีความครอบคลุม ซึ่งรวมถึงส่วนงานทั้งหมดในโครงสร้างของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ผู้รับจ้างทำของ ผู้รับเหมา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการ โดยเน้นหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินงานที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ หากมีการระบุผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้อง จะรวมอยู่ในขอบเขตของเอกสารด้วย เพื่อควบคุมและตรวจสอบผู้รับจ้างทำของ ผู้รับเหมา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการใช้งบประมาณหรือทรัพยากรของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการกิจของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในทุกด้านขององค์การ

นิยามคำศัพท์

๑. หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

หมายถึง เครื่องมือในการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ใช้ในการบริหารจัดการกิจการของรัฐและเอกชนที่มุ่งเน้นคุณภาพในการบริหารที่ดี ตามหลักการของธรรมาภิบาลหรือ "Good Governance" ซึ่งเป็นแนวคิดของการบริหารกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในรัฐบาล องค์กรเอกชน และประชาชน ตามหลักการของธนาคารโลกและ UNESCAP รวมถึงหลักการจาก OECD นั้น ในการบริหารองค์การภาครัฐของไทยอาศัยองค์ประกอบ ๖ ประการ คือ ๑) หลักนิติธรรม (Rule of Law) ๒) หลักคุณธรรม (Ethics) ๓) หลักความโปร่งใส (Transparency) ๔) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) ๕) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) ๖) หลักความคุ้มค่า (Value for Money)

การบริหารสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติตามองค์ประกอบหลักข้างต้น มุ่งบรรลุเป้าหมายตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- ๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่มีการกำหนดหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักในการบริหารประเทศตามหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อเสริมสร้างพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ในส่วนของการบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ รัฐบาลให้ความสำคัญในการวางนโยบายขับเคลื่อนประเทศ และดำเนินนโยบายด้านต่าง ๆ ภายใต้กฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยหลักธรรมาภิบาลมีบทบัญญัติให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเสนอความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

๒. หลักนิติธรรม (Rule of Law)

หมายถึง การใช้กฎหมายต้องเป็นธรรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

๓. หลักคุณธรรม (Ethics)

หมายถึง ระบบค่านิยมและมาตรฐานที่กำหนดขึ้นเพื่อกำกับพฤติกรรมของบุคคล องค์กร หรือองค์กร ในการดำเนินงาน เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานเป็นไปในทางที่ถูกต้อง ยุติธรรม และไม่เป็นอันตรายต่อความเป็นส่วนตัว หรือความเป็นธรรมของสังคม นอกจากนี้ หลักคุณธรรมยังมุ่งเน้น การกระตุ้นพฤติกรรมที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคมที่สูงขึ้น (นราธิป อินทรเจริญ ๒๕๖๔) การบริหารองค์การภาครัฐของไทย องค์ประกอบ ๖ ประการ [หนังสืออิเล็กทรอนิกส์] ดึงความเข้าถึงจาก <https://example.com/ThaiPublicSectorGovernance:๑๒๓๔>

๔. หลักความโปร่งใส (Transparency)

หมายถึง มีการเปิดเผยข้อมูลและการสื่อสารอย่างเสรี เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าถึงข้อมูลได้ และมีความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งการตัดสินใจอย่างเปิดเผย เพื่อการตรวจสอบจากสาธารณะ

๕. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

หมายถึง การรับฟังและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยที่ชายและหญิงทุกคนมีสิทธิและเสียงในการตัดสินใจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือผ่านสถาบันที่เป็นตัวแทนอย่างชอบธรรม การมีส่วนร่วมนี้ควรเปิดกว้างและเสรี โดยจัดให้มีกระบวนการที่ให้อำนาจหรือกลุ่มผู้คนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการดำเนินการที่ทำให้เกิดความเข้าใจและความยินยอมในผลลัพธ์ที่ได้ เป็นการสร้างชุมชนที่มีการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เน้นการส่งเสริมการหาข้อยุติร่วมกันในปัญหาและนโยบายต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันในการประสานความแตกต่างเพื่อหาข้อยุติร่วมกันที่เป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ตามที่พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง กำหนดให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๖. หลักความรับผิดชอบ (Accountability)

หมายถึง ผู้มีอำนาจตัดสินใจต้องมีการรับผิดชอบต่อสาธารณะและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๗. หลักความคุ้มค่า (Value for Money)

หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรหรือโครงการให้ได้ผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับทรัพยากรที่ใช้ไป เพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดให้กับองค์กรหรือสังคม

๘. การตอบสนอง (Responsiveness)

หมายถึง การตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทันท่วงที และเหมาะสม โดยพยายามตอบสนองและดูแลความสนใจของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทั่วถึง

๙. ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม (Equity)

หมายถึง ทุกคนควรมีโอกาสในการปรับปรุงสถานะหรือรักษาระดับชีวิตของตนเท่าเทียมกัน

๑๐. ประสิทธิภาพ (Efficiency)

หมายถึง การใช้ทรัพยากร (Input) ในการดำเนินงานหรือการทำงานอย่างเหมาะสมและเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ผลผลิต (Output) ที่ต้องการในปริมาณที่มากที่สุดและคุณภาพดีที่สุด โดยมีการใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

๑๑. ประสิทธิผล (Effectiveness)

หมายถึง การบรรลุผลลัพธ์ (Outcome) ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้หรือกลุ่มเป้าหมาย

๑๒. การพัฒนาอย่างยั่งยืน

หมายถึง การนำแนวทางที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและสร้างสรรค์สังคมที่ยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs

๑๓. วิสัยทัศน์ (Vision)

หมายถึง การกำหนดภาพอนาคตขององค์การที่ชัดเจน ยึดโยงกับผลประโยชน์ของเกษตรกร

๑๔. พันธกิจ (Mission)

หมายถึง การกำหนดหน้าที่ขององค์การที่ชัดเจน ยึดโยงกับผลประโยชน์ของเกษตรกร

๑๕. ค่านิยมหลักขององค์การ (Sustainable Development)

หมายถึง ยึดถือคุณธรรมและจริยธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เช่น “รักองค์กร อาหารเพื่อนร่วมงาน ประสานดีเลิศ เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร”

๑๖. ประเด็นยุทธศาสตร์/ แนวทางพัฒนา (Strategic Issue)

หมายถึง การกำหนดแนวทางสู่ชัยชนะ ได้ผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดด้วยประสิทธิภาพสูงสุด

๑๗. รักองค์กร (Loyalty)

หมายถึง ทุ่มทำงานเพื่อองค์กร มีจิตสำนึกความเป็นเจ้าของ และคิดถึงประโยชน์ขององค์กรมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๑๘. อาหารเพื่อนร่วมงาน (Empathy)

หมายถึง มีความใส่ใจห่วงใย มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูล และมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน

๑๙. ประสานดีเลิศ (Good Cooperation)

หมายถึง มีการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานเดียวกัน และต่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความคิด ความเข้าใจตรงกัน ในการร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ไม่เกิดการทำงานซ้ำซ้อนกัน ขัดแย้งกัน

๒๐. เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร

หมายถึง มีการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มกำลัง ยึดถือเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์มากที่สุด

๒๑. องค์กร (Organization)

หมายถึง บุคคล คณะบุคคล หรือสถาบัน ซึ่งเป็นส่วนประกอบของหน่วยงานใหญ่ที่ทำหน้าที่สัมพันธ์กันหรือขึ้นต่อกัน เช่น คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรบริหารงานของรัฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรของรัฐสภา (ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒: ๑๓๒๑) ในที่นี้ สำนักงานสภาเกษตรกรเป็นองค์กรของเกษตรกรในบางกรณีองค์กรหมายความรวมถึงองค์การด้วย

๒๒. องค์การ (Organizations)

หมายถึง ศูนย์รวมกลุ่มบุคคลหรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น หน่วยงานของรัฐบาล (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒: ๑๓๒๑) ในที่นี้ สภาเกษตรกรและสำนักงานสภาเกษตรกรเป็นองค์การ ทั้งนี้ ให้ความสำคัญถึงทิศทางในการดำเนินงาน นโยบายโครงสร้าง กระบวนการ ระบบ ระเบียบ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อควมมีประสิทธิภาพประสิทธิผลขององค์การ เช่น ระบบการควบคุมภายใน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารความเสี่ยง การจัดการระบบข้อมูล การขัดผลประโยชน์ทางราชการ ตลอดจนการรักษาจริยบรรณ ในที่นี้ “องค์การ” หมายถึง สภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

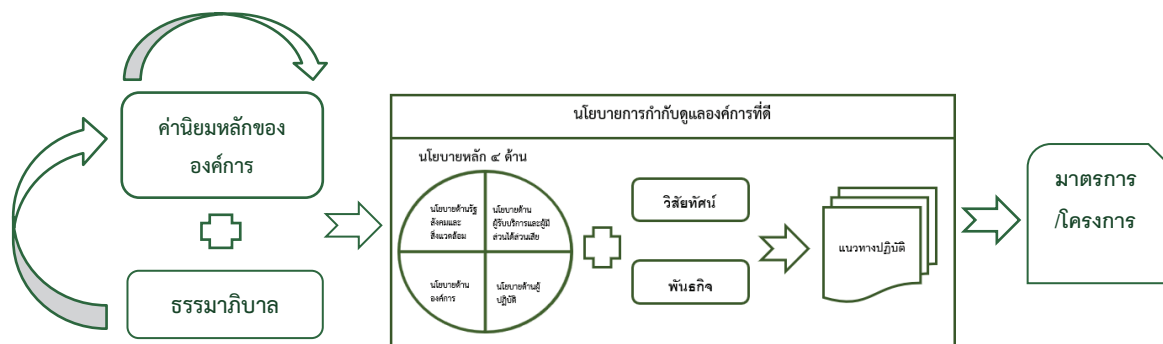
๒๓. แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices)

หมายถึง การดำเนินการดังต่อไปนี้

- จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและบังคับใช้มาตรฐานที่ช่วยให้ทุกหน่วยงานสามารถปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลที่ดีได้อย่างต่อเนื่อง
- การตรวจสอบและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบและวัดผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้ตรงตามเป้าหมายและมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ เพื่อความโปร่งใสและเป็นธรรม
- การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การสร้างความตระหนักรู้และฝึกอบรม จัดการฝึกอบรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลที่ดีและความจำเป็นในการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้กับบุคลากรทุกระดับ
- การสื่อสารและการรับฟัง ส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในทุกหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานกับประชาชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับฟังที่ดี ช่วยในการระบุปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

๒๔. การบังคับใช้นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี (Policy Enforcement)

หมายถึง การเร่งรัดให้การบริหารงานและการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและหน่วยงานอื่น ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น โปร่งใส และสามารถได้รับความไว้วางใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการกับการบริหารงานขององค์กร โดยน่านโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีไปใส่ไว้ในแผนปฏิบัติงาน โดยเชื่อมโยงไว้กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ โครงการ และงบประมาณของส่วนงาน เพื่อให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นกรอบปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถแสดงได้ดังรูปภาพที่ ๑

รูปภาพที่ ๑ การนำแนวทางปฏิบัติไปดำเนินการในรูปมาตรการหรือโครงการ

๒๕. นโยบาย (Policy)

หมายถึง แนวทางหรือแผนการปฏิบัติที่รัฐบาลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้ปฏิบัติตาม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒)^๒

๒๖. นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี (Good Governance Policy)

หมายถึง การกำหนดกรอบแนวทางการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบ ๔ ด้านสำคัญได้แก่

๑. นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม
๒. นโยบายด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๓. นโยบายด้านองค์กร
๔. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

๒๗. รัฐ (State)

หมายถึง บ้านเมือง ประเทศชาติ และหมายรวมถึงประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

^๒ ความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

๒๘. สังคม (Society)

หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน เช่น สังคมชนบท วงการ หรือสมาคมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น สังคมชาวบ้าน^๓

๒๙. สิ่งแวดล้อม (Environment)

หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่อยู่รอบ ๆ มนุษย์มีทั้งที่ดี และไม่ดี เช่น โรงเรียนสร้างสวนดอกไม้ให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่นักเรียน ชุมชนที่มีการทะเลาะวิวาทกัน หรือเล่นการพนันเป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีแก่เด็ก^๔

๓๐. ผู้รับบริการ (Customers)

หมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากหน่วยงานโดยตรง หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ทั้งนี้รวมถึงผู้รับบริการที่เป็นหน่วยงานด้วย

๓๑. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)

หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการของหน่วยงาน เช่น ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น บุคลากรในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบงาน รวมทั้งผู้รับบริการด้วย^๕

๓๒. ผู้ปฏิบัติงาน (Operators)

หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในองค์กรทุกประเภท

^๓ ความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

^๔ ความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

^๕ จากหนังสือ “การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๐”

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๙

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อมูลองค์การ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต การแปรรูป และการตลาด การส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของ “สภาเกษตรกร” เพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร ตลอดจนการสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้รัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคา และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรมอันจะนำไปสู่พัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๑ ก ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ขึ้นบังคับใช้เพื่อขับเคลื่อนภารกิจในการเป็นตัวแทนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย โดยมีโครงสร้างหลักในการบริหารจัดการองค์การ ประกอบด้วย ๔ เสาหลัก ดังนี้

๑. สภาเกษตรกรแห่งชาติ

๒. สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๓. สภาเกษตรกรจังหวัด

๔. สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

วิสัยทัศน์

เป็นสถาบันหลักในการรับรู้ สะท้อนปัญหา ให้ข้อเสนอแนะ และประสานการพัฒนาภาคเกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรมมีความเข้มแข็งในอาชีพ

พันธกิจ

"ประสานงานระหว่างเกษตรกร รัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมนโยบายและมาตรการเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างครอบคลุม โดยเน้นการสนับสนุนนวัตกรรมใหม่ในการเกษตร การศึกษาและวิจัย การเข้าถึงทรัพยากร และการตลาดที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรไทย โดยให้ความยุติธรรมในทุกมิติของการเกษตรกรรม" โดยมีภารกิจหลัก (Key Result Area: KRA) ดังต่อไปนี้

๑. จัดให้มีระบบรับฟังความคิดเห็น รวบรวมปัญหาความต้องการของเกษตรกร และสะท้อนปัญหา ข้อเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร

๓. รวบรวม วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอันจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร

๔. จัดให้มีระบบและฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

คำนิยามหลัก

“ร็องค์กร อาหารเพื่อนร่วมงาน ประสานดีเลิศ เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร”

วัฒนธรรมที่พึงประสงค์

“รวดเร็ว โปร่งใส รับผิดชอบ ตรวจสอบได้”

ประเด็นยุทธศาสตร์ หรือ แนวทางการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ หรือ แนวทางการพัฒนาของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นแนวทางพัฒนาที่ครอบคลุมและเข้าถึงได้ ประกอบด้วย ๓ แนวทางหลักดังนี้

๑. การพัฒนาเกษตรกรรายย่อยและทรัพยากรมนุษย์ด้วยนโยบายรัฐที่มีฐานรากจากเกษตรกร

๑) ส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนผ่านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒) ยกระดับความรู้และทักษะของเกษตรกรไทยให้สามารถรับมือและแข่งขันได้ในยุคสมัยใหม่

๓) สนับสนุนและผลักดันนโยบายการเกษตรที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรับผิดชอบ

๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายและตลาดเกษตรกรรมด้วยนโยบายรัฐที่มีฐานรากจากเกษตรกร

๑) พัฒนาเครือข่ายการตลาดที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเปิดโอกาสให้ผลผลิตการเกษตรสามารถเข้าถึงตลาดได้กว้างขึ้นทั้งในและนอกประเทศ

๒) สร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรเกษตรกรในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีบทบาท ในการจัดการทรัพยากรและการตลาดผลผลิตของตนเอง

๓. การสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมสัมพันธ์ชุมชนด้วยนโยบายรัฐที่มีฐานรากจากเกษตรกร

๑) จัดทำกิจกรรมที่เพิ่มการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายและกิจกรรมของสำนักงาน

๒) ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน เพื่อเป็นแบบอย่างในระดับสากล

แนวทางเหล่านี้จะช่วยให้สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติสามารถนำเกษตรกรรมไทยสู่ความยั่งยืนและมีความสำคัญในภาคเศรษฐกิจและสังคม

หมวด ๒

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การ

๑. สภาเกษตรกรแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สภช.”

๑.๑ โครงสร้าง

“สภาเกษตรกรแห่งชาติ” ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งประธานสภาเกษตรกรจังหวัด จำนวน ๗๗ คน (๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร) และสมาชิกซึ่งมาจากตัวแทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมอื่น ๆ อีกจำนวน ๑๖ คน รวมทั้งสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละ ๑ คน อีกจำนวน ๗ คน

ซึ่งองค์ประกอบของสมาชิكدังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ซึ่งบัญญัติให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิكدังต่อไปนี้

๑) ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติโดยตำแหน่ง
๒) สมาชิกซึ่งสมาชิกตาม ๑) เลือกจากตัวแทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมอื่น ๆ จำนวนสิบหกคน โดยกระจายตามความสำคัญและครอบคลุมสาขาอาชีพเกษตรกรรมในแต่ละด้าน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

๓) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม ๑) และ ๒) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านเกษตรกรรม จำนวนเจ็ดคน โดยมาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมงอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สมาชิกตาม ๒) ต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

๑.๒ อำนาจหน้าที่

สภาเกษตรกรแห่งชาติ มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

มาตรา ๑๑ สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การผลิต การแปรรูป การตลาด และการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

๒) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรแบบผสมผสาน ระบบวนเกษตร ระบบเกษตรธรรมชาติ ระบบไร่นาสวนผสม ระบบเกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรรมรูปแบบอื่น

๓) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร การพัฒนาเกษตรกรรม รวมทั้งการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔) เสนอแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี

๕) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านพันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น ผลผลิตทางเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม

๖) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการประกันความเสี่ยงของราคาและผลผลิตทางเกษตรกรรม รวมทั้งการกำหนดสวัสดิการให้แก่เกษตรกร

๗) เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานกับภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

๘) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๙) ให้ความเห็นต่อนโยบาย กฎหมาย หรือข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง และมีผลกระทบต่อเกษตรกร

๑๐) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และตามที่สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอ

๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษาตามความจำเป็น

๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอ เพื่อเสนอต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ การใดที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติอาจร้องขอเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้

มาตรา ๔๑ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บท โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทระดับจังหวัด และต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๑) การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒) การส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง

๓) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมโดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด

๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

๕) การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการเกษตร

๖) การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเพื่อประโยชน์ ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม

๗) การเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินของ เกษตรกร

๘) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของ เกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตร

๙) การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้าน การผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร กับภาครัฐ และภาคเอกชน

๑๐) การสนับสนุน ส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี ด้านเกษตรกรรม และการจัดการ แก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร

๑๑) การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวกับการเกษตรที่มีอยู่ให้ สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อ วัตถุประสงค์ดังกล่าวแผนแม่บทตามวาระหนึ่งอาจกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติ และระยะเวลาในการ ดำเนินการให้ชัดเจนด้วยก็ได้

มาตรา ๔๒ เมื่อสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บทแล้ว ให้เสนอนายกรัฐมนตรี พิจารณา วิเคราะห์ และกลั่นกรอง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป การพิจารณาของนายกรัฐมนตรี ตามวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน

มาตรา ๔๓ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ติดตามและตรวจสอบการ ปฏิบัติงานตามแผนแม่บท พร้อมทั้งรายงานปัญหาและอุปสรรคที่ไม่อาจดำเนินการตามแผนแม่บท และ เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา

๒. สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สกช.”

๒.๑ โครงสร้าง

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็น ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เรียกโดยย่อว่า สกช. และมีหน้าที่ ความรับผิดชอบในการบริหารกิจการของสำนักงาน ตามนัยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสนับสนุนสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด และประสานงานกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดในการเป็นตัวแทนเกษตรกรทำหน้าที่สะท้อนปัญหา ด้านการเกษตร รวมถึงการเป็นตัวแทนเพื่อเสนอนโยบายและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อภาครัฐ เพื่อให้การคุ้มครอง รักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิต แปรรูป ตลอดจนถึงการตลาด รวมทั้งสนับสนุนให้ องค์กรเกษตรกรรวมตัวกัน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการทำงานเป็นเครือข่ายตามวิธีการกำกับดูแลองค์กรที่ดี

ตามที่พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๕ ให้เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาบุคลากรและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ระเบียบข้อบังคับและนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ” โดยมีการแบ่งส่วนงานภายใน ประกอบด้วย ส่วนงานต่าง ๆ จำนวน ๖ กอง และ ๑ กลุ่ม ดังนี้

- ๑) กองกลาง
- ๒) กองการเจ้าหน้าที่
- ๓) กองสื่อสารและสารสนเทศ
- ๔) กองกิจการสภาและวิชาการ
- ๕) กองยุทธศาสตร์
- ๖) กองส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- ๗) กลุ่มการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดี

๒.๒ อำนาจหน้าที่

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีขอบเขตและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ การบริหารจัดการและอำนาจบังคับบัญชาบุคลากรหรือลูกจ้างตามโครงสร้างที่กำหนด รวมทั้งการบริหารจัดการเลือกตั้งและการเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดเพื่อให้ครบองค์ประกอบในรูปแบบของ “สภาเกษตรกรแห่งชาติ” และ “สภาเกษตรกรจังหวัด” โดยสรุปรายละเอียดและสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๖ ... ให้เลขาธิการจัดให้มีการประชุมของประธานสภาเกษตรกรจังหวัด ... เพื่อเลือกสมาชิกตามมาตรา ๕ (๒)

มาตรา ๒๐ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) รับผิดชอบงานด้านธุรการ และทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- ๒) รวบรวม ศึกษา วิจัย พัฒนา และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๓) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ได้ทราบถึงนโยบาย แผนแม่บท และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- ๔) รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
- ๕) จัดให้มีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การวิจัย การผลิต การแปรรูป การตลาด และราคาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
- ๖) ประสานการดำเนินงานกับสภาเกษตรกรจังหวัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ๗) จัดทำรายงานประจำปีของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- ๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย

การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๒๕ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาบุคลากรและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการของสำนักงาน และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๓๑ วรรคสอง ให้สำนักงานจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อให้ได้สมาชิกตาม (๑) และการเลือกเพื่อให้ได้สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๓. สภาเกษตรกรจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สภจ.”

๓.๑ โครงสร้าง

“สภาเกษตรกรจังหวัด” ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งจำนวน ๑๖ คน และสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากการเลือกจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญอีกจำนวน ๕ คน โดยมาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อีกอย่างน้อยด้านละ ๑ คน เว้นแต่กรณีจังหวัดใดมีจำนวนอำเภอมากกว่า ๑๖ อำเภอ ให้เพิ่มจำนวนผู้แทนเกษตรกรในจังหวัดนั้นให้เท่ากับจำนวนของอำเภอ

ซึ่งองค์ประกอบของสมาชิكدังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๑ ให้มีสภาเกษตรกรจังหวัดประกอบด้วยสมาชิكدังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ มาตรา ๓๑ ให้มีสภาเกษตรกรจังหวัด ประกอบด้วย

๑) สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง จำนวนสิบหกคน ในกรณีที่จังหวัดใดมีจำนวนอำเภอมากกว่าสิบหกอำเภอ ให้เพิ่มจำนวนผู้แทนเกษตรกรในจังหวัดนั้นให้เท่ากับจำนวนของอำเภอ

๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม ๑) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยมาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

ให้สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อให้ได้สมาชิกตาม ๑) และการเลือกเพื่อให้ได้สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิตาม ๒) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๒ อำนาจหน้าที่

สภาเกษตรกรจังหวัด มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีขอบเขตและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรจังหวัด การบริหารจัดการและอำนาจบังคับบัญชาบุคลากรหรือลูกจ้างตามโครงสร้างที่กำหนด รวมทั้งการบริหารจัดการเลือกตั้ง และสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด เพื่อให้ครบองค์ประกอบในรูปแบบของ “สภาเกษตรกรจังหวัด” โดยสรุปรายละเอียดและสาระสำคัญดังนี้

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรจังหวัด ตามมาตรา ๓๓ ดังนี้

มาตรา ๓๓ สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- ๑) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด
- ๒) ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐ
- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกรในจังหวัด ในรูปแบบต่าง ๆ
- ๔) เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บทเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป
- ๕) สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน
- ๖) เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรมรวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- ๗) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกร
- ๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้
- ๙) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๔. สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สกกจ.”

๔.๑ โครงสร้าง

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัดและกรุงเทพมหานคร โดยมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาและแต่งตั้งบุคลากรของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นหัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด และให้หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาบุคลากรและลูกจ้าง พร้อมทั้งรับผิดชอบการบริหารงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ภายใต้การบังคับบัญชาของเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ และการกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรจังหวัด ตามนัยมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรจังหวัดและหน้าที่อื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้หรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติและสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด มีโครงสร้างการบริหารจัดการภารกิจตามบทบาทและอำนาจหน้าที่แห่งกฎหมาย ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับสภาเกษตรกรแห่งชาติ ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานภายในสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมีโครงสร้าง ประกอบด้วย ๑ ฝ่าย ๑ ส่วน ดังนี้

- ๑) ฝ่ายอำนวยการ
- ๒) ส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร

๔.๒ อำนาจหน้าที่

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีขอบเขตและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรจังหวัด การบริหารจัดการและอำนาจบังคับบัญชาบุคลากรหรือลูกจ้างตามโครงสร้างที่กำหนด รวมทั้งการบริหารจัดการเลือกตั้ง และสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดเพื่อให้ครบองค์ประกอบในรูปแบบของ “สภาเกษตรกรจังหวัด” โดยสรุปรายละเอียดและสาระสำคัญดังนี้

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ดังนี้

มาตรา ๓๘ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) รับผิดชอบงานด้านธุรการ และทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๒) รวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๓) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ได้ทราบถึงนโยบาย แผนพัฒนาเกษตรกรรมจังหวัด และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๔) จัดให้มีระบบฐานข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผลงานการวิจัยและองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิต ผลผลิต การแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม รวมทั้งการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- ๕) ประสานการดำเนินงานกับเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ๖) จัดทำรายงานประจำปีของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย

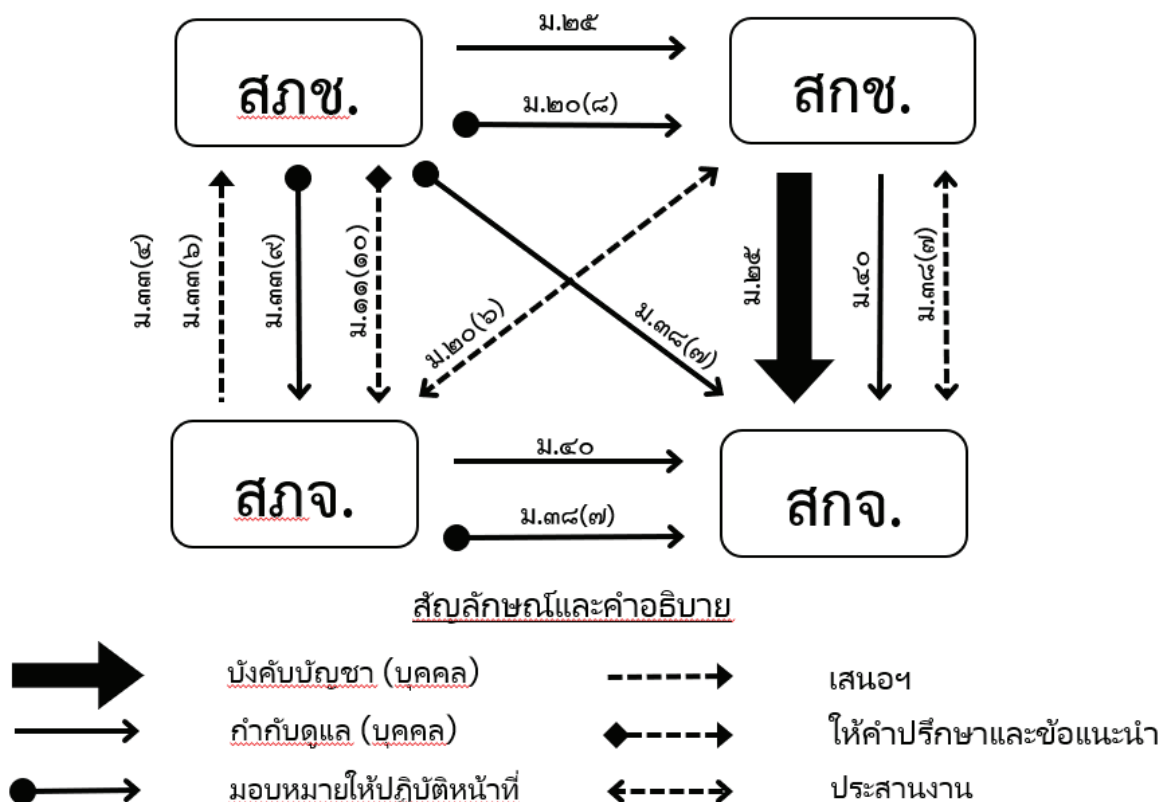
มาตรา ๓๙ ให้เลขาธิการแต่งตั้งบุคลากรของสำนักงานเป็นหัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

มาตรา ๔๐ ให้หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาบุคลากรและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้การบังคับบัญชาของเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติและการกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรจังหวัด

๕. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

แผนภูมิความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด (เรียกว่า ๔ เสาหลัก) รวมทั้ง โครงสร้างการบริหารองค์กรและการบังคับบัญชา แสดงได้ตามแผนภูมิ ดังนี้

๔ เสาหลัก

แผนภูมิที่ ๑ ความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

๕.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างเสาหลัก ๔ ส่วนหลัก

แผนภูมิความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ แสดงได้ตามแผนภูมิ ๖ แผนภูมิ ดังนี้

๑) สภาเกษตรกรแห่งชาติกับสภาเกษตรกรจังหวัด

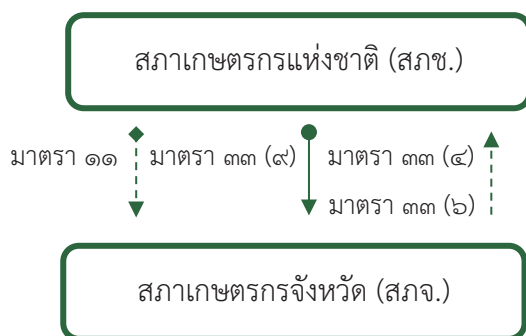
พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๑๑ (๑๐) กำหนดให้ สภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้คำปรึกษาและขอแนะนำตามที่ สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอ

มาตรา ๓๓ (๔) กำหนดให้ สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับ จังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บท

มาตรา ๓๓ (๖) กำหนดให้ สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางการเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อ สภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๓๓ (๙) กำหนดให้ สภาเกษตรกรจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย จากสภาเกษตรกรแห่งชาติ

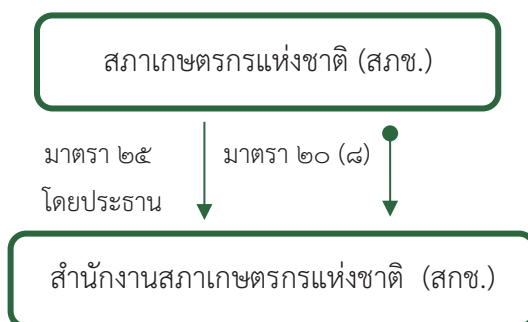
แผนภูมิที่ ๑ ความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติกับสภาเกษตรกรจังหวัด

๒) สภาเกษตรกรแห่งชาติกับสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๒๐ (๘) กำหนดให้ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย

มาตรา ๒๕ กำหนดให้ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นผู้กำกับดูแลสำนักงาน สภาเกษตรกรแห่งชาติ

แผนภูมิที่ ๒ ความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติกับสภาเกษตรกรจังหวัด

๓) สภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัดกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

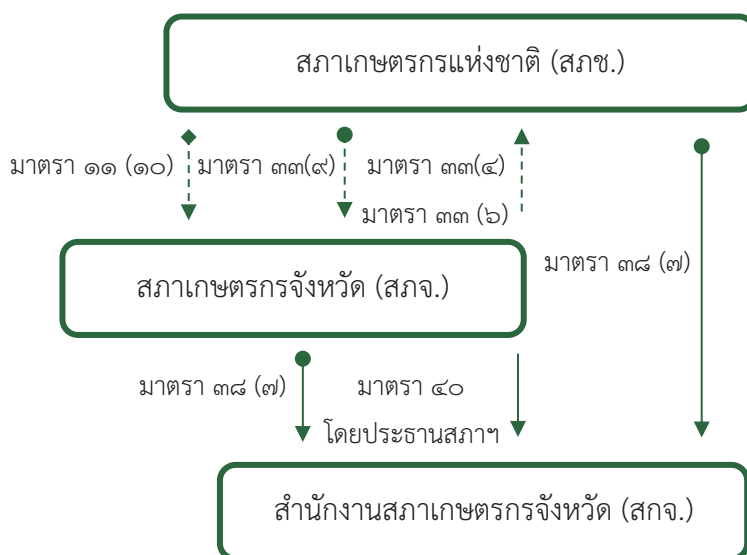
มาตรา ๑๑ (๑๐) กำหนดให้ สภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่ สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอ

มาตรา ๓๓ (๔) กำหนดให้ สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับ จังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บท

มาตรา ๓๓ (๖) กำหนดให้ สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางการเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๓๘ (๗) กำหนดให้ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติและสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๔๐ กำหนดให้ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด เป็นผู้กำกับดูแลสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

แผนภูมิที่ ๓ ความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด กับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

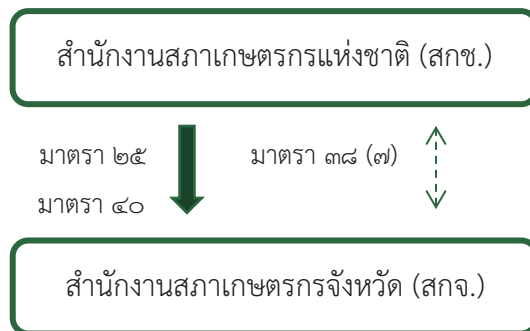
หมายเหตุ - การใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ (๙) ต้องอาศัยมติที่ประชุมของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- การใช้อำนาจตามมาตรา ๓๘ (๗) ต้องอาศัยมติที่ประชุมของสภาเกษตรกรแห่งชาติ และมติประชุมของสภาเกษตรกรจังหวัด แล้วแต่กรณี

๔) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๐ กำหนดให้ เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นผู้บังคับบัญชาบุคลากรของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ไม่ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ หรือสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

มาตรา ๓๘ (๗) กำหนดให้ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามที่ สภาเกษตรกรแห่งชาติและสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย

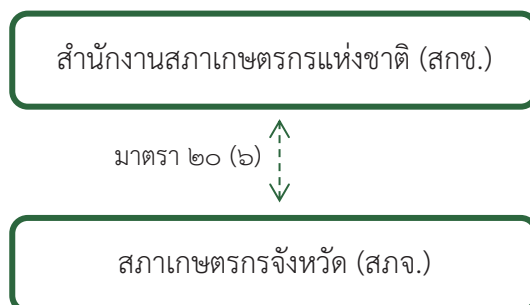
แผนภูมิที่ ๔ ความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ
กับสำนักงานคณะกรรมการจังหวัด

หมายเหตุ การใช้อำนาจตามมาตรา ๓๘ (๗)) ต้องอาศัยมติที่ประชุมของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
และมติที่ประชุมของสภาเกษตรกรจังหวัด แล้วแต่กรณี

๕) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกับสภาเกษตรกรจังหวัด

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๒๐ (๖) กำหนดให้ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติประสานการดำเนินงานกับ
สภาเกษตรกรจังหวัด

แผนภูมิที่ ๕ ความเชื่อมโยงอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
กับสภาเกษตรกรจังหวัด

หมายเหตุ มาตรา ๒๐ (๖) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานกับ
สภาเกษตรกรจังหวัด

๖) โครงสร้างการบริหารองค์การและการบังคับบัญชา

โครงสร้างการบริหารองค์การแสดงถึงความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ที่เป็นเสาหลัก ๔
ส่วนหลัก ดังนี้

๖.๑) สภาเกษตรกรแห่งชาติ (สข.) หน้าที่หลัก คือ การกำหนดนโยบายและ
แนวทางการพัฒนาเกษตรกรรมในระดับชาติ นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรวบรวมความเห็น
และปัญหาจากเกษตรกรในระดับภาคสนาม เพื่อนำเสนอต่อรัฐบาลเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาให้เกษตรกร

๖.๒) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ (สกช.) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการและปฏิบัติการภายใต้นโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด หน้าที่รวมถึงการเป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ การจัดการเอกสาร และการสนับสนุนทางด้านเทคนิคและข้อมูล

๖.๓) สภาเกษตรกรจังหวัด (สภจ.) ทำหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนเกษตรกรในระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับเกษตรกรมากที่สุด มีหน้าที่หลักในการแปลงนโยบายและแนวทางที่ได้รับจากสภาเกษตรกรแห่งชาติมาเป็นการดำเนินการที่เหมาะสมกับสภาพจริงของแต่ละพื้นที่

๖.๔) สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด (สภจ.) มีหน้าที่บริหารจัดการกิจการและกิจกรรมของสภาเกษตรกรในระดับจังหวัด ทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านธุรการ และการเป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรจังหวัด รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายในจังหวัดเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

การบังคับบัญชาแสดงถึงความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่เป็นหลัก ๔ ส่วนหลัก ดังนี้

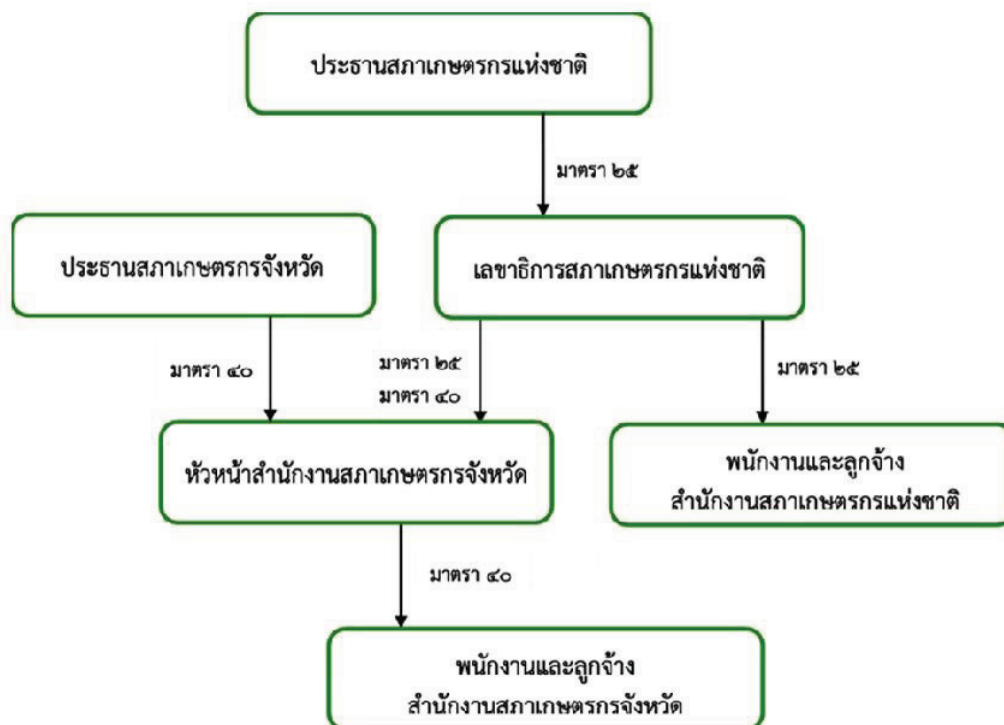
๖.๑) การบังคับบัญชาตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติ เลขธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาบุคลากรและลูกจ้างของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ทำหน้าที่ตามนโยบายและระเบียบที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดภายใต้การกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๖.๒) การประสานงานตามมาตรา ๒๐ (๖) ของพระราชบัญญัติ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ การประสานนี้รวมถึงการเสนอข้อมูลและเอกสารที่จำเป็นต่อการดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน

๖.๓) การกำกับดูแลตามมาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมีหน้าที่ ในการกำกับดูแลและแนะนำการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแนวทางที่กำหนดโดยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๖.๔) การปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๒๐ (๘) ของพระราชบัญญัติ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัดและเกษตรกรในจังหวัด ปฏิบัติการตามมาตรานี้รวมถึงการให้คำปรึกษา การจัดทำข้อมูลและการสนับสนุนทางเทคนิค

โครงสร้างการบริหารองค์การและการบังคับบัญชาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรและเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนตามนโยบายที่กำหนดและตามเป้าหมายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติตั้งไว้

แผนภูมิที่ ๖ โครงสร้างการบริหารองค์การและการบังคับบัญชา

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาเกษตรกรแห่งชาติกับรัฐบาล

บทบัญญัติของมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสภาเกษตรกรแห่งชาติกับรัฐบาล ดังนี้

๑) มาตรา ๑๒ กำหนดให้ คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่จัดทำรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินงานในเรื่องที่สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอ เพื่อเสนอต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามกระบวนการ ดังนี้

- ๑.๑) สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอโครงการหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกรรมต่อคณะรัฐมนตรี
- ๑.๒) คณะรัฐมนตรีทำการพิจารณาและดำเนินงานตามข้อเสนอ
- ๑.๓) จัดทำรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินงาน
- ๑.๔) ส่งรายงานให้สภาเกษตรกรแห่งชาติ

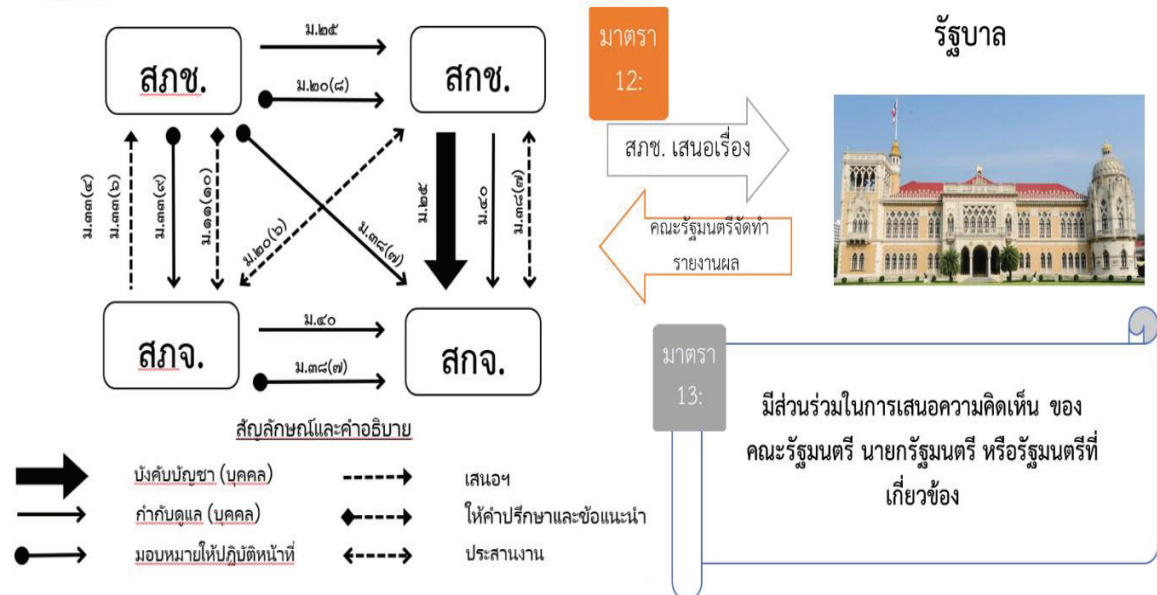
๒) มาตรา ๑๓ กำหนดให้ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติสามารถร้องขอเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้ ตามกระบวนการ ดังนี้

- ๒.๑) สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอบทบาทการมีส่วนร่วมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๒) ร้องขอการมีส่วนร่วมในการประชุมหรือการพิจารณาต่างๆ
- ๒.๓) นำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนภูมิแสดงกระบวนการการทำงานระหว่างสภาเกษตรกรแห่งชาติกับรัฐบาลจะช่วยให้เห็นภาพรวมของการดำเนินงานได้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

โครงสร้างความสัมพันธ์ของอำนาจหน้าที่

๔ เสาหลัก

ขั้นตอนเหล่านี้ช่วยให้สภาเกษตรกรแห่งชาติสามารถทำงานร่วมกับรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของเกษตรกรได้อย่างเต็มที่

โดยสรุปแล้ว สภาเกษตรกรแห่งชาติสามารถเสนอเรื่องและข้อเสนอแนะต่างๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาและดำเนินการตามข้อเสนอเหล่านั้น จากนั้นต้องรายงานผลกลับไปยังสภาเกษตรกรแห่งชาติ นอกจากนี้ สภาเกษตรกรแห่งชาติยังสามารถร้องขอมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของเกษตรกร ซึ่งความคิดเห็นเหล่านั้นจะถูกนำไปพิจารณา ร่วมกับการตัดสินใจของรัฐบาล

หมวด ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การ

๑. หลักการและแนวคิด

กระบวนการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การ หรือ GCG (Good Corporate Governance) อาศัยหลักสำคัญ ๕ หลัก และมีแนวคิด ดังนี้

๑) หลักคิด กระบวนการที่เริ่มต้นด้วยการกำหนดแนวคิดหรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดี เช่น การสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐบาลหรือองค์กรต่าง ๆ

๒) หลักเกณฑ์ เป็นการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและสังคม

๓) หลักฐาน เป็นการรวบรวมข้อมูลหรือข้อมูลที่เป็นหลักฐานเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนานโยบาย GCG โดยใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเชื่อถือได้

๔) หลักธรรมาภิบาล เป็นการกระทำตามหลักธรรมาภิบาลหรือค่านิยมที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นอันตรายต่อสังคม

๕) หลักการนำหลักเกณฑ์ไปสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม เป็นกระบวนการที่นำเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ (องค์ประกอบหลักเกณฑ์ ๙ ประการ) มาใช้ในการดำเนินการจริง เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดีเป็นไปอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

ทั้งนี้ กระบวนการทั้งหมดได้ยึดมั่น และตั้งมั่นอยู่บนหลักนิติธรรม อันประกอบด้วย

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๑.๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- ๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๑.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง "การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)" ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งครอบคลุมแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน เป็นแผนหลัก ของการพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างบูรณาการ และยั่งยืน เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ โดยการ ดำเนินการในครั้งนี้เป็นการสร้างกรอบการทำงานที่ชัดเจน และเป็นทิศทางในการพัฒนาประเทศในระยะยาว^๖

๑.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ได้เน้นความสำคัญของการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะในการบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริต และการส่งเสริมธรรมาภิบาล ในสังคมไทย แผนดังกล่าวให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในระบบการบริหารจัดการของรัฐ

๑.๕ หลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดี^๗

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดีมีองค์ประกอบสำคัญ ๖ ประการ ดังนี้

- ๑) หลักนิติธรรม (Rule of Law) การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม
- ๒) หลักคุณธรรม (Ethics) การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีจริยธรรม
- ๓) หลักความโปร่งใส (Transparency) การเปิดเผยข้อมูลและกระบวนการทำงาน อย่างชัดเจนและตรวจสอบได้
- ๔) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การให้โอกาสทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน กระบวนการตัดสินใจ
- ๕) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) การรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานและ ผลการดำเนินงาน
- ๖) หลักความคุ้มค่า (Value for Money) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

^๖ ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๔). การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี.

องค์การสหประชาชาติ (UNDP). (๒๐๒๑). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs).

^๗ สำนักงานพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (๒๕๕๕). หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.). (๒๕๖๔). แนวทางการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ. องค์การสหประชาชาติ (UN). (2021). Good Governance and Anti - Corruption Strategies.

หลักธรรมาภิบาลได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่สำนักงานพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งประกอบด้วย ๔ หลักการสำคัญ ดังนี้

- ๑) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)
 - ก) ประสิทธิภาพ (Efficiency) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ข) ประสิทธิผล (Effectiveness) การบรรลุเป้าหมายที่กำหนด
 - ค) การตอบสนอง (Responsiveness) การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน
- ๒) ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)
 - ก) ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) การแสดงความรับผิดชอบและเปิดเผยข้อมูล
 - ข) เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) การเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้
 - ค) หลักนิติธรรม (Rule of Law) การปฏิบัติตามกฎหมาย
 - ง) ความเสมอภาค (Equity) การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม
- ๓) ประชาธิปไตย (Participatory State)
 - ก) การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented) การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 - ข) การกระจายอำนาจ (Decentralization) การกระจายอำนาจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น
- ๔) ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility)
 - ก) คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics) การปฏิบัติงานด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

๑.๖ พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง

การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีกำหนดในราชกิจจานุเบกษาโดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๒. วัตถุประสงค์การจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การจัดทำหลักเกณฑ์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์การมีการปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จึงจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี ดังต่อไปนี้

๑) เป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สำหรับส่งเสริมธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในองค์กร และให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำไปปฏิบัติและติดตามผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒) ให้การบริหารจัดการขององค์กรมีกลไก และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการที่ดี มีระบบ มีความโปร่งใส มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน อันจะนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือและศรัทธาแก่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓) เป็นแนวทางตรวจสอบธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน อันจะทำให้เกิดความสูญเสียต่อรัฐ สังคม สิ่งแวดล้อม องค์กร ผู้รับบริการ เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปฏิบัติงานขององค์กร

๔) สร้างความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจ ความมั่นใจ ความศรัทธา และการยอมรับให้เกิดขึ้นกับผู้รับบริการ เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ประชาชนทั่วไป และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยกำหนดเป้าหมายที่องค์กรต้องการบรรลุ ๗ ประการ ดังนี้

- ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- ๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติได้จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อตอบสนองเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ดังนี้

๓.๑ หลักความคุ้มค่า (Value for Money)

๑) เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness) การปฏิบัติงานต้องบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนงานที่ได้รับงบประมาณ รวมถึงการเปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงและมีผลการปฏิบัติงานชั้นนำ การดำเนินงานต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน มีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการประเมินความคุ้มค่า เช่น SROI (Social Return On Investment)^๔

๒) เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency) การบริหารงานต้องออกแบบกระบวนการโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยกับหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน^๕

^๔ กระทรวงการคลัง. (๒๕๖๑). คู่มือการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.

Asian Development Bank. (2022). Value for Money in Public–Private Partnerships: An Infrastructure Governance Approach.

^๕ สมาคมการบริหารโครงการแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๒). มาตรฐานการบริหารจัดการโครงการ. กรุงเทพฯ: สมาคมการบริหารโครงการแห่งประเทศไทย.

๓) เกณฑ์การตอบสนอง (Responsiveness) การให้บริการต้องเป็นไปตามกำหนดเวลา สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้วิธีการปรับปรุงกระบวนการและเวลาในการปฏิบัติงาน เช่น PERT/CPM^{๑๐}

๓.๒ หลักการรับผิดชอบ (Accountability)

การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบต้องอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมถึงการแสดงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะและเกษตรกร โดยวิธีการติดตามและประเมินผลเป้าหมายเป็นประจำ และมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง^{๑๑}

๓.๓ หลักความโปร่งใส (Transparency)

การเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี ประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ การสื่อสารต้องเปิดเผยและทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้^{๑๒}

๓.๔ หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

๑) การให้ออกาสอบุคลากร เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่มเข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญ ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

๒) เกณฑ์มุ่งฉันทามติ (Consensus Oriented) การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ โดยถือหลักเสียงข้างมากและเคารพสิทธิผลประโยชน์ของฝ่ายเสียงข้างน้อย

๓) เกณฑ์ความผูกพันทั้งภายในและภายนอกสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ การสร้างความมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา^{๑๓}

๓.๕ หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)

การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนจังหวัดและภาคประชาชน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและ

Department of Public Expenditure, NDP Delivery and Reform, Ireland. (2023). Infrastructure Guidelines: A Guide to Evaluating, Planning and Managing Public Investment.

^{๑๐} สำนักงานรัฐมนตรี. (๒๕๖๐). หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐมนตรี.

Commonwealth Procurement Rules. (2023). Department of Finance, Australia.

URL: Commonwealth Procurement Rules

^{๑๑} ธนาคารแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๔). แนวทางการบริหารจัดการทางการเงินอย่างโปร่งใส. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

Managing Public Money. (2023). HM Treasury, UK Government.

^{๑๒} กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๓). คู่มือการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

Commonwealth Procurement Rules. (2023). Department of Finance, Australia.

^{๑๓} สำนักงานรัฐมนตรี. (๒๕๖๐). หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐมนตรี.

Infrastructure Guidelines. (2023). Department of Public Expenditure, NDP Delivery and Reform, Ireland.

การดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการ การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดี^{๑๔}

๓.๖ หลักนิติธรรม (Rule of Law)

การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศในการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้ง การตัดสินใจ การบริหารงานและการปฏิบัติงานภายใต้กระบวนการทางกฎหมาย^{๑๕}

๓.๗ หลักคุณธรรมและจริยธรรม (Integrity and Ethics)

การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรม ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีและรับผิดชอบ ต่อสังคม ยึดมั่นในความเสมอภาคและความเป็นธรรม โดยวิธีการสร้างระบบตรวจสอบและติดตาม พฤติกรรมของบุคลากร ส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของตำแหน่งงาน จัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ คุณธรรมและจริยธรรมแก่บุคลากร ^{๑๖}

๓.๘ หลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การประเมินและจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระบบปฏิบัติงานของสำนักงาน ความเสี่ยงเชิงธรรมาภิบาล โดยมีการประเมินและจัดการความเสี่ยง ในทุกด้านให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ จัดทำแผนบริหาร แนวทางการจัดการ ติดตามและปรับปรุงแผน บริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง^{๑๗}

๓.๙ หลักความซื่อสัตย์สุจริตทางการเงิน (Financial Integrity)

การบริหารจัดการทางการเงินที่โปร่งใสและซื่อสัตย์ โดยการจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชี ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ภายใต้กรอบกฎ ระเบียบ และมาตรฐานทางการเงินที่ยอมรับในระดับสากล รายงานข้อมูล ที่ถูกต้องและเป็นจริง โดยไม่ปกปิดหรือบิดเบือนข้อมูลทางการเงิน รายงานธุรกรรมและรายการบัญชี อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ไม่กระทำการทุจริตหรือฉ้อโกงในทุกกรณี^{๑๘}

^{๑๔} กระทรวงมหาดไทย. (๒๕๖๑). คู่มือการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

Managing Public Money. (2023). HM Treasury, UK Government.

^{๑๕} กระทรวงยุติธรรม. (๒๕๖๒). คู่มือการบังคับใช้กฎหมาย. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม.

Commonwealth Procurement Rules. (2023). Department of Finance, Australia.

^{๑๖} สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.). (๒๕๖๓). จรรยาบรรณของข้าราชการ. กรุงเทพฯ: ป.ป.ช.

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.). (๒๕๖๒). จรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.

Transparency International. (2022). Global Corruption Barometer.

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2021). OECD Guidelines on Anti-Corruption and Integrity.

^{๑๗} สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.). (๒๕๖๔). แนวทางการบริหารความเสี่ยงของรัฐวิสาหกิจ. กรุงเทพฯ: สคร.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๓). คู่มือการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2020). Enterprise Risk Management Framework.

International Organization for Standardization (ISO). (2018). ISO 31000 : 2018 Risk management – Guidelines.

^{๑๘} กรมบัญชีกลาง. (๒๕๖๓). มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ. กรุงเทพฯ: กรมบัญชีกลาง.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.). (๒๕๖๒). คู่มือการตรวจสอบบัญชีและการเงิน. กรุงเทพฯ: สตง.

International Federation of Accountants (IFAC). (2021). International Standards on Auditing (ISA).

Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB). (2020). Auditing Standards.

๔. การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ข้างต้นสอดคล้องและสนับสนุนแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ หรือ TQA (Thailand Quality Award) ซึ่งเป็นหนึ่งในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพของประเทศไทย โดยมีกรอบการบริหารจัดการที่ครอบคลุมทุกมิติ ได้รับการยอมรับและนำไปใช้กว่า ๙๐ ประเทศทั่วโลก มีต้นแบบจาก Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งนำมาใช้เพื่อประเมินองค์การต่าง ๆ และมอบรางวัลซึ่งเป็นรางวัลในลักษณะเดียวกับ The Deming Prize ของประเทศญี่ปุ่น รางวัล MBNQA ก่อตั้งโดยสภา Congress ในปี ค.ศ. ๑๙๘๗ โดยตั้งชื่อรางวัลเพื่อเป็นเกียรติให้กับเลขาธิการกระทรวงพาณิชย์ คือ Mr. Malcolm Baldrige ซึ่งเป็นผู้สนับสนุน “การจัดการที่มีคุณภาพ” โดยมีเป้าหมายเพื่อ “ส่งเสริม” และ “ยกระดับ” ชีตความสามารถในการบริหารจัดการ อันนำไปสู่การสร้างภาพพจน์ที่แข็งแกร่งและนำไปสู่ “การจัดการที่มีคุณภาพ” ซึ่งเป็น “กุญแจสำคัญ” ที่จะพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและความแข็งแกร่งที่ยั่งยืน เกณฑ์รางวัลดังกล่าวเกิดมาจากการระดมความคิดของนักบริหารและนักเศรษฐศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อค้นหาว่าองค์การที่ดี มีศักยภาพในการแข่งขันสามารถยืนหยัดอยู่ได้ในระบบเศรษฐกิจที่ผันผวนอย่างยั่งยืนนั้น เพื่อสร้างความตระหนักให้องค์กรเกิดการตื่นตัวในการตรวจสอบสภาพของหน่วยงาน เพื่อเปรียบเทียบกับองค์การที่ได้รับการยอมรับว่า “เป็นเลิศ” และพร้อมที่จะปรับทิศทางลดขั้นตอนการทำงานให้เร็วขึ้น ดีขึ้น ตอบสนองต่อลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยการจัดการที่ใช้ข้อมูลจริง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในองค์การ เกิดธรรมาภิบาล มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูง

ในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๕๐-๑๙๗๐ ระบบคุณภาพของธุรกิจของประเทศญี่ปุ่นยังต่ำกว่าสหรัฐอเมริกา หลังจากประเทศแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในระหว่างนั้นญี่ปุ่นก็เริ่มตั้งต้นพัฒนาคุณภาพ ภายใต้ชื่อ “Deming Prize” หรือ ที่เรารู้จักกันดีในนาม QC ซึ่งได้รับการตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติแก่ W. Edwards Deming ผู้วางรากฐานระบบคุณภาพให้กับประเทศญี่ปุ่น จนกระทั่งคุณภาพสินค้าของญี่ปุ่นก็พัฒนาดีขึ้นตามลำดับ จนสามารถเอาชนะสินค้าจากธุรกิจอเมริกาได้ นับเป็นรางวัลคุณภาพที่มอบโดยสมาคมนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรของญี่ปุ่น (Union of Japanese Scientists and Engineers: JUSE) ที่มอบให้กับองค์การทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่นที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการใช้การควบคุมคุณภาพทั้งบริษัทตามแนวทางการควบคุมคุณภาพตามแนวทางการให้รางวัล เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๑ เป็นต้นมา ส่วนรางวัล MBNQA เริ่มต้นแบบจาก Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA ประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อตั้งโดย สภา Congress ในปี ค.ศ. ๑๙๘๗ โดยตั้งชื่อรางวัลเพื่อเป็นเกียรติให้กับเลขาธิการกระทรวงพาณิชย์ คือ Mr. Malcolm Baldrige ซึ่งเป็นผู้สนับสนุน “การจัดการที่มีคุณภาพ” โดยมีเป้าหมายเพื่อ “ส่งเสริม” และ “ยกระดับ” ชีตความสามารถในการบริหารจัดการ อันนำไปสู่การสร้างภาพพจน์ที่แข็งแกร่งและนำไปสู่ “การจัดการที่มีคุณภาพ” ซึ่งเป็น “กุญแจสำคัญ” ที่จะพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและความแข็งแกร่งที่ยั่งยืน เกณฑ์รางวัลดังกล่าวเกิดมาจากการระดมความคิดของนักบริหารและนักเศรษฐศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อค้นหาว่าองค์การที่ดี มีศักยภาพในการแข่งขันสามารถยืนหยัดอยู่ได้ในระบบเศรษฐกิจที่ผันผวนอย่างยั่งยืนนั้น เพื่อสร้างความตระหนักให้องค์กรเกิดการตื่นตัวในการตรวจสอบสภาพของหน่วยงาน เพื่อเปรียบเทียบกับองค์การที่ได้รับการยอมรับว่า “เป็นเลิศ” และพร้อมที่จะปรับทิศทาง ลดขั้นตอนการทำงานให้เร็วขึ้น ดีขึ้น ตอบสนองต่อลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยการจัดการที่ใช้ข้อมูลจริง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในองค์การ เกิดธรรมาภิบาล มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูง

นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้จัดทำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขึ้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการต่าง ๆ นำไปใช้ในการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้เป็นหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติงานสูง และมีมาตรฐานการทำงานเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล ซึ่งในเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด ๑ การนำองค์การนั้นได้ให้ความสำคัญกับการนำองค์การ (หัวข้อ ๑.๑) เพื่อให้ส่วนราชการมีการกำกับดูแลตนเองที่ดีโดยดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบ ปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติ และ (หัวข้อ ๑.๒) ดำเนินการอย่างมีจริยธรรม รวมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การ เป็นทั้งคนเก่งและคนดี มีจริยธรรมและธรรมาภิบาล ประพฤติตนต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน รวมถึงการใช้ทรัพยากรขององค์การอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม บุคลากรในองค์การต้องมีการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมและธรรมาภิบาลต่อผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ผู้บริหารควรมีการกำหนดกรอบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การว่าเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เช่น มีการดูแลต่อผู้รับบริการอย่างซื่อสัตย์สุจริต ให้เกียรติเป็นธรรม รวมกับการรักษาปกป้อง ไม่ให้องค์การดำเนินการในทางที่มีความเสี่ยงต่อศักดิ์ศรีหรือสิ่งไม่ดีใด ๆ

หมวด ๑ หัวข้อ ๑.๑ กระบวนการนำองค์การ ซึ่งผู้บริหารจะต้อง “กำหนดทิศทางขององค์การ” ให้มีความชัดเจน เพื่อเป็นกรอบแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในองค์กร ซึ่งทิศทางองค์กรดังกล่าวนี้ครอบคลุมใน ๔ ประเด็น คือ (๑) วิสัยทัศน์ (๒) เป้าประสงค์ (๓) ผลการดำเนินการที่คาดหวัง โดยที่ในการกำหนดผลการดำเนินการที่คาดหวังขององค์การ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครอบคลุมทุกกลุ่ม โดยยึดหลักความโปร่งใสและความชัดเจน และ (๔) ค่านิยมขององค์กร ซึ่งเป็นกรอบความเชื่อ พฤติกรรมที่องค์กรคาดหวังให้บุคลากรยึดถือเป็นแนวทางเดียวกัน ถ้าบุคลากรในองค์การปฏิบัติตามค่านิยมที่ได้กำหนดไว้จะช่วยเสริมการบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร

หมวด ๔

นโยบายการกำกับดูแลการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การ

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดนโยบายหลัก และแนวทางปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายของการเป็นองค์กรที่มีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

๑. นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม

นโยบายหลัก

ดำเนินการจัดทำนโยบาย แผนแม่บทพัฒนาเกษตรกรรม ร่วมมือสนับสนุนนโยบายรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานขององค์การทุกระดับ ดำเนินการโดยคำนึงถึงหน้าที่ของตนเอง ความรับผิดชอบต่อภารกิจของรัฐและต่อสังคม รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์การพัฒนาภาคการเกษตรและระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกร เช่น ปัญหาด้านหนี้สินและที่ดินทำกินแก่เกษตรกร อันจะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม และสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ

๑.๑ แนวทางพัฒนานโยบาย และแผนแม่บท

การทำงานในด้านนโยบายและแผนแม่บทของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมุ่งเน้นในการวางแผนและกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินงานทางการเกษตร โดยมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนของกระบวนการการเกษตร เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในประเทศไทย และสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติด้านงานนโยบาย และแผนแม่บท มีดังนี้

๑) การวางแผนและกำหนดนโยบาย เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในทุกภาคส่วน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ความสมดุลของธรรมชาติ มีความเป็นสากล และนานาชาติในระดับประเทศที่พัฒนาแล้ว

๒) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และการสร้างนวัตกรรมในการบริหารงานทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการบริหารจัดการ

๓) การประสานงานให้เกิดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพระหว่างสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกับสภาเกษตรกรจังหวัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ที่ดีในการดำเนินงาน

๔) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนานโยบายและแผนแม่บทให้มีประสิทธิภาพและเสถียร

๕) การสนับสนุนงานส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง โครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคในระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้เสริมและความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น

๖) การสนับสนุนการเข้าร่วมในนโยบายและโครงการของรัฐ ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและโครงการที่เกี่ยวกับการเกษตรและพัฒนาชนบท

๗) การส่งเสริมการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศ โดยสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศเพื่อลดผลกระทบต่อการผลิตของเกษตรกร

๑.๒ แนวทางพัฒนาการรับฟังความคิดเห็น ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การพัฒนาการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนสำคัญของนโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้การบริการเกษตรกรมีความเป็นประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรอย่างเหมาะสม โดยมีแนวทางดังนี้

๑) จัดช่องทางระบบการรับฟังที่หลากหลาย เช่น การให้บริการทางออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ หรือการให้บริการผ่านทางโทรศัพท์ ที่ทำให้ผู้รับบริการสามารถสื่อสารและแสดงความคิดเห็นได้ตามสะดวกสบาย

๒) พัฒนาระบบการรับข้อร้องเรียนผ่านทางออนไลน์ อินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์ ขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับบริการสามารถแสดงความคิดเห็นและร้องเรียนได้ในเวลาที่สะดวก และสามารถติดตามสถานะการดำเนินงานของข้อร้องเรียนได้ในขั้นตอนต่าง ๆ

๓) จัดทำแบบสำรวจความต้องการ เพื่อเข้าใจความต้องการและความพึงพอใจของพวกเขาคือการบริการที่ได้รับ และนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานของสำนักงานให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อความต้องการของผู้รับบริการและประชาชนทั่วไป

๑.๓ แนวทางพัฒนาประชาสัมพันธ์

เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ได้รับความรู้เกี่ยวกับนโยบาย แผนแม่บท และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๑) การสร้างการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูล โดยจัดช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแผนแม่บทของสภาเกษตรกรแห่งชาติได้ง่ายและรวดเร็ว

๒) การส่งเสริมการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วม โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและแผนงาน โดยให้พื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๓) การสร้างความร่วมมือระหว่างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยสนับสนุนและส่งเสริมการร่วมมือระหว่างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๔) การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้โดยสนับสนุนการพัฒนาทักษะและความรู้ของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมเกษตรกร

๕) การเผยแพร่และการสื่อสารโดยสนับสนุนการเผยแพร่และการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแผนแม่บทของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรทราบอย่างชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

๑.๔ แนวทางพัฒนาการจัดทำรายงานประจำปีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติในด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมุ่งเน้นให้รายงานเหล่านี้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลและผลงานของสภาเกษตรกรแก่ประชาชนและส่วนงานอื่น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก ดังนี้

๑) ความถูกต้องและครบถ้วน โดยจัดทำรายงานประจำปีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติให้มีข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์ทางวิชาการและกฎหมาย

๒) ความโปร่งใสและเข้าใจง่าย โดยจัดทำรายงานให้มีความโปร่งใสและเข้าใจง่ายต่อประชาชนทั่วไปและผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร

๓) การนำเสนอข้อมูลที่มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดทำรายงานเพื่อให้ข้อมูลมีประสิทธิภาพและมีความเชื่อถือ

๔) การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานโดยสนับสนุนความร่วมมือระหว่างสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการจัดทำรายงานที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อส่วนงานและเกษตรกร

๕) การพัฒนาระบบและกระบวนการโดยพัฒนาระบบและกระบวนการในการจัดทำรายงานประจำปีอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของรายงาน

๖) การสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลโดยสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในรายงานประจำปีเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจในด้านการเกษตรและนโยบายส่งเสริมการเกษตร

๗) ความโปร่งใสด้านรายงานการเงิน เพื่อสร้างความโปร่งใสและความเชื่อถือในข้อมูลทางการเงินของสภาเกษตรกร ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความเข้าใจและการตัดสินใจที่ถูกต้องในการจัดสรรงบประมาณและนโยบายการเงินที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางพัฒนาการจัดทำรายงานการเงินและรายงานประจำปีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงผลการดำเนินงานตามบทบาทและภารกิจแห่งเจตนารมณ์แห่งการจัดตั้งสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติที่สามารถใช้ศึกษาเพื่อประโยชน์รายบุคคล กลุ่มคน หน่วยงานเพื่อวางแผนเกษตรกรรม รักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร สนับสนุนสิทธิการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้รัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง รวมถึงตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในการปฏิบัติตามนโยบายภาคการเกษตร ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓

๑.๕ แนวทางพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติในด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย สามารถเข้าใจได้โดยมีจุดมุ่งหมายหลักดังนี้

๑) การสนับสนุนในการดำเนินงานของสมาชิก โดยสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะสนับสนุนในการดำเนินงานของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูงสุด

๒) การส่งเสริมและพัฒนาสมาชิกโดยสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะส่งเสริมและพัฒนาทักษะและความรู้ของสมาชิกในด้านเกษตรกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการประกอบอาชีพ

๓) การสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องโดยสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรม เช่น การอบรม การสัมมนา และกิจกรรมส่งเสริมการขายผลผลิต

๔) การสนับสนุนในด้านนโยบายและกฎหมายโดยสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะสนับสนุนในด้านการวางนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรมให้เหมาะสมและเป็นเอกลักษณ์

๕) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานโดยสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม

๖) การสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาโดยสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของสมาชิกในสภาเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. นโยบายด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นโยบายหลักและแนวทางปฏิบัติ

มุ่งตอบสนองผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรในการเสนอปัญหาความต้องการของเกษตรกร โดยสื่อสารให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไปได้ทราบถึงนโยบายและการดำเนินการขององค์การ รัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร และให้บริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตรอย่างทั่วถึง ดังแนวทางต่อไปนี้

๒.๑ แนวทางพัฒนาธุรกรรมและเลขานุการของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติด้านธุรกรรมและเลขานุการ มีดังนี้

๑) ส่งเสริมการให้บริการที่มีคุณภาพ โดยพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการให้บริการต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกสภาเกษตรกร

๒) สนับสนุนการพัฒนาทักษะและความรู้ โดยจัดกิจกรรมอบรมและสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ให้แก่สมาชิกสภาเกษตรกรและเจ้าหน้าที่สำนักงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานธุรกิจเกษตรกรรม

๓) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงาน โดยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการสำนักงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการบริหารจัดการ

๔) สนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศ โดยสร้างสื่อและช่องทางการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและประชาชนทั่วไป เพื่อเพิ่มความเข้าใจและการเข้าถึงข้อมูลในสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรม

๕) สนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการดำเนินงาน

๒.๒ แนวทางพัฒนาการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติด้านการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร มีเป้าหมายและวิธีการดังนี้

๑) เพิ่มความสะดวกในการขึ้นทะเบียน โดยพัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนให้มีความสะดวกสบายและเหมาะสมต่อเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำให้กระบวนการรวดเร็วและเป็นมาตรฐาน

๒) ประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่น โดยสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในพื้นที่นั้น

๓) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการขึ้นทะเบียน โดยสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในกระบวนการขึ้นทะเบียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดการกระทำที่ไม่เกี่ยวข้องในกระบวนการนั้น

๔) การให้บริการและสนับสนุน โดยให้บริการและสนับสนุนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในกระบวนการขึ้นทะเบียนอย่างเต็มที่ โดยให้คำแนะนำและข้อมูลที่จำเป็นในการดำเนินการ

๕) การสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในกระบวนการขึ้นทะเบียน โดยการให้บริการที่มีคุณภาพและเป็นธรรม

๖) การประสานงานกับหน่วยงานระดับสูง โดยประสานงานกับหน่วยงานระดับสูงเพื่อให้การดำเนินงานด้านการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรเป็นไปตามนโยบายและแผนการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๓. นโยบายด้านองค์การ

นโยบายหลัก

ให้ความสำคัญกับระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส และเป็นธรรม โดยผลักดันให้ผู้ปฏิบัติงานมุ่งเน้นการพัฒนาตนเอง และส่งเสริมและพัฒนาระบบการกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายและความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

แนวทางปฏิบัติ

๓.๑ แนวทางพัฒนาการรวบรวม ศึกษา วิจัย พัฒนา และการวิเคราะห์ข้อมูล

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติด้านการรวบรวม ศึกษา วิจัย พัฒนา และการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด มีดังนี้

๑) การรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ โดยสร้างระบบการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด และให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว

๒) การส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาและวิจัยทางด้านเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเกษตรกรรมในประเทศ

๓) การพัฒนาและการจัดทำแนวทางในการเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร โดยให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ บนฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดข้อสรุปและข้อมูลสำคัญที่สามารถใช้ในการวางแผนและการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ของสภาเกษตรกรและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) การส่งเสริมนวัตกรรม โดยสนับสนุนและส่งเสริมนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

๓.๒ แนวทางพัฒนาฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูล

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติด้านการจัดให้มีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเกษตรและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านการบริหารจัดการ การวิจัย การผลิต การแปรรูป การตลาด รวมถึงราคาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์มีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) การจัดทำและบริหารจัดการฐานข้อมูล โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความครอบคลุมและความถูกต้อง เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนและการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูล เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้และเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ข้อมูล

๓) การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในด้านการใช้ข้อมูลทางภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มความเข้าใจในกระบวนการการเกษตรและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

๔) การเผยแพร่ข้อมูล โดยสร้างและเผยแพร่ข้อมูลทางภูมิสารสนเทศที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ทั่วไปและผู้สนใจในการเกษตร

๕) การส่งเสริมการใช้ข้อมูล โดยส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางภูมิสารสนเทศในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานในสายงานเกษตรและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

๖) การเชื่อมโยงระบบข้อมูล โดยสร้างการเชื่อมโยงระหว่างฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความสอดคล้องและความเชื่อมโยงของข้อมูล

๓.๓ แนวทางพัฒนาประสานการดำเนินงานกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติในการประสานการดำเนินงานกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) การประสานงานและสร้างความร่วมมือกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภาคเกษตรกรรมในพื้นที่

๒) การแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ระหว่างสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงาน

๓) การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ โดยสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่น ๆ ในด้านการบริหารจัดการและการให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่

๔) การกำหนดมาตรฐานและกระบวนการ โดยกำหนดมาตรฐานและกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการประสานงานและการดำเนินงานร่วมกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

๕) การสนับสนุนโครงการและกิจกรรมร่วม โดยสนับสนุนโครงการและกิจกรรมร่วมระหว่างสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่

๓.๔ แนวทางพัฒนาการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) คือ สิ่งใด ๆ หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นแล้วมีผลให้เกิดความไม่แน่นอน อันอาจส่งผลในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ นโยบายการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานความถูกต้องของรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแลและควบคุมภายในที่ดี สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นหลายด้านตามลักษณะของการดำเนินงานและบริบทที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risks)

๑.๑) ความเสี่ยงจากงบประมาณไม่เพียงพอ (Budget Insufficiency Risk) การจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ

๑.๒) ความเสี่ยงจากการใช้จ่ายเกินงบประมาณ (Overspending Risk) การใช้จ่ายที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในงบประมาณ

๒) ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (Operational Risks)

๒.๑) ความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน (Operational Compliance Risk) การดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานหรือแนวทางที่กำหนดไว้

๒.๒) ความเสี่ยงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT System Risk) การขัดข้องหรือการล่มของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการทำงาน

๓) ความเสี่ยงทางกฎหมายและข้อบังคับ (Legal and Regulatory Risks)

๓.๑) ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (Legal Non-compliance Risk) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการทำงานขององค์กร

๓.๒) ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้อง (Litigation Risk) การถูกฟ้องร้องหรือข้อพิพาททางกฎหมาย

๔) ความเสี่ยงทางบุคลากร (Human Resources Risks)

๔.๑) ความเสี่ยงจากการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพ (Talent Shortage Risk) การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมกับการทำงาน

๔.๒) ความเสี่ยงจากการขาดแรงจูงใจและการปฏิบัติงานที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ (Employee Morale and Performance Risk) การขาดแรงจูงใจในการทำงานหรือการปฏิบัติงานที่ไม่เต็มประสิทธิภาพของบุคลากร

๕) ความเสี่ยงทางกลยุทธ์ (Strategic Risks)

๕.๑) ความเสี่ยงจากการวางแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม (Strategic Planning Risk) การวางแผนกลยุทธ์ที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือไม่เหมาะสมกับบริบทขององค์กร

๕.๒) ความเสี่ยงจากการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ไม่ทันสถานการณ์ (Strategic Adaptation Risk) การไม่สามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่าง ๆ

๖) ความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อมและสังคม (Environmental and Social Risks)

๖.๑) ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Compliance Risk) อาจเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม

๖.๒) ความเสี่ยงจากผลกระทบต่อชุมชนและสังคม (Social Impact Risk) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชนและสังคมจากการดำเนินงานขององค์กร

๗) ความเสี่ยงด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ (Communication and Public Relations Risks)

๗.๑) ความเสี่ยงจากการสื่อสารภายในองค์กรที่ไม่เพียงพอ (Internal Communication Risk) การสื่อสารภายในองค์กรที่ไม่เพียงพอหรือไม่ทั่วถึง

๗.๒) ความเสี่ยงจากการประชาสัมพันธ์ภายนอกที่ไม่เหมาะสม (External Public Relations Risk) การประชาสัมพันธ์ภายนอกที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามความเป็นจริง

๘) ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและสุขภาพ (Safety and Health Risks)

๘.๑) ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุในสถานที่ทำงาน (Workplace Accident Risk) อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่ทำงาน

๘.๒) ความเสี่ยงจากการระบาดของโรค (Disease Outbreak Risk) การระบาดของโรคที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของบุคลากร สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีแนวทางพัฒนาการบริหารความเสี่ยงมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ก) กำหนดคณะกรรมการรับผิดชอบ โดยจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ ที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร โดยคณะกรรมการนี้ควรประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมาย ยุทธศาสตร์ และการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข) การประเมินความเสี่ยง สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยกลุ่มการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดีเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติและได้รับการกำกับงานจากคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ผู้ตรวจสอบภายในจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยได้นำการประเมินความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือเพื่อเลือกกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงมาทำการตรวจสอบ

ค) ส่งเสริมการรับรู้ความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับเข้าใจและรับรู้ถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและกฎระเบียบ

ง) การอบรมเกี่ยวกับกฎหมาย การวางแผนและคุณธรรม โดยจัดการอบรมเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง

จ) การดูแลความเสี่ยง โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ต่างมีแผนและรับผิดชอบในการดูแลความเสี่ยงต่อการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และทำการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและกฎระเบียบอย่างเหมาะสม

แนวทางการบริหารความเสี่ยง สามารถกำหนดขั้นตอนได้ ดังนี้

๑) กำหนดขอบเขต (Scope) ของการประเมินความเสี่ยง กำหนดว่ามีกิจกรรมหรือกระบวนการใดที่จะถูกประเมินความเสี่ยง รวมถึงมิติต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กร

๒) ระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ระบุกลุ่มหรือบุคคลที่มีผลต่อหรือได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงที่กำลังถูกประเมิน

๓) การวิเคราะห์และการประเมินความเสี่ยง ใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์หรือสถิติเพื่อประเมินความเสี่ยงในมิติต่าง ๆ และกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

๔) สร้างตารางประเมินความเสี่ยง (Risk Matrix Table) เพื่อแสดงความเสี่ยงตามระดับความรุนแรงและความถี่ของการเกิดขึ้น โดยมีแกน X เป็นระดับความรุนแรงของความเสี่ยง และแกน Y เป็นความถี่ของการเกิดขึ้น

๕) ประเมินผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้ข้อมูลจากตารางประเมินความเสี่ยง และทำการจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบต่าง ๆ

๖) การวางแผนการจัดการความเสี่ยง (Risk Management Planning) โดยกำหนดแนวทางและมาตรการในการจัดการความเสี่ยงแต่ละรายการ ซึ่งอาจประกอบด้วย

๖.๑) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) หลีกเลี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง

๖.๒) การลดความเสี่ยง (Risk Mitigation) กำหนดมาตรการเพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

๖.๓) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) ยอมรับความเสี่ยงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือลดได้ แต่ต้องมีแผนรับมือในกรณีที่ความเสี่ยงเกิดขึ้น

๖.๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Transfer) ถ่ายโอนความเสี่ยงให้กับบุคคลหรือองค์กรอื่น เช่น การทำประกันภัย

๗) การดำเนินการและการควบคุมความเสี่ยง การดำเนินการตามแผนการจัดการความเสี่ยง (Risk Response Implementation) โดยนำมาตรการการจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติในทุกฝ่ายงาน จัดทำแผนการดำเนินงานที่ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ เวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้ และจัดทำคู่มือการจัดการความเสี่ยงและฝึกอบรมบุคลากร

๘) การติดตามและการประเมินผล ติดตามและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการจัดการความเสี่ยง เพื่อปรับปรุงและประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่นำมาใช้

๙) การสื่อสารและรายงาน โดยจัดทำรายงานการจัดการความเสี่ยงและนำเสนอแก่ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง สื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงให้แก่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำรายงานสรุปความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยงประจำปี

เมื่อทำการประเมินและจัดการความเสี่ยงด้วยวิธีนี้อย่างรอบคอบ จะช่วยให้องค์กรมีความพร้อมและสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

๓.๕ แนวทางพัฒนาการบริหารการเงิน (Financial policy)

- ๑) จัดทำนโยบายการเงินที่ชัดเจนและโปร่งใส เพื่อสร้างความมั่นคงและเชื่อถือได้ในการบริหารการเงินขององค์กร
- ๒) สร้างระบบควบคุมภายในที่เข้มงวด เพื่อป้องกันการประพฤติผิดเกี่ยวกับการเงินและปฏิบัติตามตรวจสอบ

๓.๖ แนวทางพัฒนาความโปร่งใส (Transparency)

- ๑) เสริมสร้างการเปิดเผยข้อมูลและสื่อสารภายในองค์กร เช่น การเผยแพร่รายงานการเงินและกิจกรรมขององค์กรอย่างครบถ้วนและทันเวลา
- ๒) สร้างมาตรการให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารรับรู้ถึงความสำคัญของความโปร่งใสในการดำเนินงาน

๓.๗ แนวทางพัฒนาด้านการปกปิดและเปิดเผยข้อมูล

- ๑) จัดทำนโยบายเกี่ยวกับการปกปิดและเปิดเผยข้อมูลที่เชื่อถือได้ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรู้ถึงมาตรฐานและกระบวนการที่ใช้ในการประเมินข้อมูล

๓.๘ แนวทางพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม (Social issues)

- ๑) สร้างนโยบายและกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสังคม เช่น การสนับสนุนโครงการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สุขภาพ และการพัฒนาชุมชน

๓.๙ แนวทางพัฒนาความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental issues)

- ๑) จัดทำนโยบายและมาตรการในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้พลังงานทดแทนและการลดการใช้พลาสติก

๔. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

นโยบายหลัก

- ๑) มุ่งเน้นการเป็นมืออาชีพ มีจิตสาธารณะ ตอบสนองผู้รับบริการและบทบาทองค์กร
- ๒) ส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพ ตามหลักความรู้ความสามารถอย่างมีธรรมาภิบาล

แนวทางปฏิบัติ

๔.๑ แนวทางการพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติในด้านผู้ปฏิบัติงาน มุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร ดังนี้

- ๑) การสร้างสภาพแวดล้อมทำงานที่ดี ความเป็นกันเองและเต็มไปด้วยความสุขสำหรับบุคลากรทุกระดับ
- ๒) การพัฒนาและส่งเสริมทักษะและความรู้ โดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้ของบุคลากรในทุกด้าน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่
- ๓) การสนับสนุนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเติบโตและพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ
- ๔) การสนับสนุนในการสร้างชุมชนที่มีความสามัคคี โดยสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและสร้างความสามัคคีระหว่างเพื่อนร่วมงาน
- ๕) การสนับสนุนในการสร้างพัฒนาการอาชีพ และการเติบโตในตำแหน่งงาน

๖) การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์การที่สนับสนุนการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมและแนวทางการทำงานภายในองค์การที่เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ แนวทางพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการบริหารงาน

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการบริหารงานมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน โดยสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน เช่น ระบบสารสนเทศทางการเกษตร (Agricultural Information System) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการและติดตามผลการดำเนินงาน

๒) การสนับสนุนในการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ โดยสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสในการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในการบริหารงาน

๓) การสนับสนุนในการนำเอานวัตกรรมเข้าสู่การปฏิบัติ โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานและพัฒนาเทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

๔) การสร้างพันธมิตรทางเทคโนโลยี โดยสนับสนุนการสร้างพันธมิตรทางเทคโนโลยีกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและความรู้เพื่อการพัฒนาการบริหารงานในสภาพภูมิศาสตร์ที่หลากหลายในประเทศ

๕) การสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนา โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในสถานการณ์เกษตรกรรมปัจจุบัน

๖) กำหนดมาตรการประหยัดพลังงาน โดยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีมาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ใช้งานอุปกรณ์และเครื่องมือที่ประหยัดพลังงาน การส่งเสริมการใช้งานเครื่องจักรที่ได้มาตรฐาน การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและประหยัด การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการลดการใช้พลังงานที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ แนวทางพัฒนาการบริหารผลการปฏิบัติงาน

นโยบายการบริหารผลการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีแก่บุคลากรทุกระดับมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑) ใช้ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน (KPI) โดยกำหนดและใช้ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและครอบคลุมผลการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

๒) ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยจัดทำแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๓) พัฒนาระบบข้อมูลและกฎระเบียบ โดยพัฒนาระบบข้อมูลและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานภายในองค์กร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลและรับทราบได้อย่างสะดวกสบายและทันต่อเหตุการณ์

๔.๔ แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

นโยบายและแนวทางการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสนับสนุนให้มีระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ได้แก่

๑) การสร้างเสริมสุขภาพแข็งแรงและความสัมพันธ์ที่ดี โดยจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพแข็งแรงของผู้ปฏิบัติงาน เช่น กิจกรรมการออกกำลังกายหรือการส่งเสริมการดูแลสุขภาพจิต จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน เช่น กิจกรรมทีมบิลด์ดิ้ง หรือการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว

๒) การสนับสนุนระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยสร้างวัฒนธรรมในองค์กรที่เปิดกว้างต่อการรับฟังความคิดเห็น สามารถแสดงความคิดเห็นและมีการตอบสนองต่อข้อเสนอแนะได้อย่างเต็มที่ จัดกิจกรรมและเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะในเรื่องการปฏิบัติงานที่ดี และส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมในลักษณะเครือข่าย (Networking) เพื่อเพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับผู้อื่นในองค์กรและนอกองค์กร

๔.๕ แนวทางการกำหนดกลไกในการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี

เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑) การสื่อสารนโยบาย โดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีให้แก่บุคลากรทั่วทั้งองค์กร

๒) ระบบบริหารธรรมาภิบาล เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรทุกคนปฏิบัติตามนโยบายฉบับนี้อย่างเคร่งครัด

๓) การรายงานและการเข้าถึงข้อมูล โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนสามารถรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ขัดหรือสงสัยว่าจะขัดต่อนโยบายฉบับนี้

๔) ทำการทบทวนและพิจารณาปรับปรุงทุกปีเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๕) กำหนดแนวทางวัดและประเมินอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับนโยบายและตัวชี้วัดที่กำหนด

๖) ใช้ระบบคุณธรรม (Merit System) ในทุกระบวนการบริหารงานบุคคล ตั้งแต่การรับสมัครและบรรจุเข้าปฏิบัติงาน การมอบหมายงานและประเมินผลการปฏิบัติงาน การปรับตำแหน่ง แต่งตั้ง และปรับค่าตอบแทน การลงโทษและพิจารณาโทษ การร้องเรียนและอุทธรณ์ ฯลฯ

หมวด ๕

การกำกับดูแลการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กร

๑. หลักการและแนวคิด

โดยที่พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง กำหนดให้สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว นั้น จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ดังนั้น เพื่อเป็นการแสดงความมุ่งมั่นและตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารงานขององค์กรทั้ง ๔ สาขาหลัก ซึ่งประกอบด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจขององค์กร ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการกำกับการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร ตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดเรื่อง “ประกาศการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบและการบริหารจัดการองค์กร ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังกล่าว ภายใต้หลักการและแนวคิด ดังนี้

๑) กำหนดให้มีคณะบุคคลทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และแนะนำการบริหารกิจการขององค์กร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี

๒) พิจารณาการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์จากระบบ โครงสร้าง กระบวนการที่มีอยู่เดิม ในการสนับสนุนการนำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีไปดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๒. วัตถุประสงค์ในการกำกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กร

เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีแนวทางที่ชัดเจนในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงจำเป็นต้องยึดหลักการสำคัญในการดำเนินการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑) เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจของสภาเกษตรกรแห่งชาติ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๒) เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในแนวทางปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓) เพื่ออำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๓. รูปแบบและวิธีดำเนินการ

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จะต้องวางแนวทางการดำเนินการเพื่อถือปฏิบัติตามนโยบายการกำกับการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร ซึ่งจะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ ๓ แนวทาง ดังนี้

๓.๑ คณะกรรมการคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน

คณะกรรมการด้านการกำกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรระดับองค์การ ให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑ (๑๑) แต่งตั้ง

๑) คณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

องค์ประกอบ

๑.๑) ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ หรือผู้ที่ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และกรรมการหนึ่งคน

๑.๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลภายนอกผู้ที่ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติแต่งตั้ง ด้านการเกษตร การบริหารจัดการ การบัญชี นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาองค์กร หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

๑.๓) สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติที่ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ

๑.๔) เลขานุการสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นกรรมการ

๑.๕) รองเลขานุการสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการ

๑.๖) หัวหน้าตรวจสอบภายใน กลุ่มการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดี เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑.๗) บุคลากรของกลุ่มการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดี จำนวนหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารองค์กรที่ดี เสนอต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ ก่อนเสนอนายกรัฐมนตรีลงนามประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง

๒) กำหนดนโยบายการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี เพื่อสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายและเป้าหมายของการบริหารกิจการที่ดี ตามที่ได้กำหนด

๓) กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ให้คำแนะนำในการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี และรายงานผลต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติงานในรายละเอียดตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์การที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย

วาระการดำรงตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์การที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่งตามวาระของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๓.๒ คณะกรรมการด้านการกำกับ ติดตาม และแนะนำการบริหารกิจการที่ดี

ในระดับการปฏิบัติงาน ให้นำคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง มาเชื่อมโยงเป็นกลไกในการกำกับ ติดตาม และแนะนำการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร ได้แก่

๑) คณะกรรมการจริยธรรม

องค์ประกอบ

ตามข้อบังคับสภาเกษตรกรแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิก

สภาเกษตรกรแห่งชาติ สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด และกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๒๔ กำหนดว่า “ให้มีคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อดำเนินการด้านจริยธรรมตามข้อบังคับนี้ เรียกว่า “คณะกรรมการจริยธรรม” ประกอบด้วย ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ หรือรองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติผู้ที่ประธาน

สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมายเป็นประธานกรรมการ กรรมการประกอบด้วย สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติจำนวนแปดคน ที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย จากภาคละสองคน ให้เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรม”

อำนาจหน้าที่

หลักเกณฑ์ วิธีการ ในการพิจารณาและสอบสวนของคณะกรรมการจริยธรรม

ให้เป็นไปตามประกาศประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ว่าด้วยข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ ในการพิจารณาและสอบสวนด้านจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

วาระการดำรงตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการจริยธรรมมีวาระการดำรงตำแหน่งตามวาระของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๒) คณะกรรมการพนักงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

องค์ประกอบ

ตามข้อบังคับสภาเกษตรกรแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑ ให้มีคณะกรรมการพนักงานของสำนักงานคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ กรรมการประกอบด้วย รองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติคนที่หนึ่ง และคนที่สอง สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติจำนวนห้าคน ที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารจัดการ ด้านกฎหมาย จำนวนด้านละหนึ่งคน

ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติสรรหา และให้เลขาธิการเป็นเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อพ้นตำแหน่งแล้วจะแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

อำนาจหน้าที่

ตามข้อบังคับสภาเกษตรกรแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการพนักงานของสำนักงาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) บริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานในด้านมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง การวางแผนกำลังคน การวางแผนกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมถึงวุฒิทางการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการบรรจุแต่งตั้ง

๒) ออกระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขในการปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

วาระการดำรงตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการพนักงานมีวาระการดำรงตำแหน่งตามวาระของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ยกเว้นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อพ้นตำแหน่งแล้วจะแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

๓) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

องค์ประกอบ

เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ ยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

อำนาจหน้าที่

เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

วาระการดำรงตำแหน่ง

ให้ผู้รับผิดชอบมีวาระการดำรงตำแหน่งตามที่เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนด

๔) คณะกรรมการควบคุมภายใน

องค์ประกอบ

ให้มีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ซึ่งเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดให้มีคณะกรรมการ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

- ๑) อำนาจการในการประเมินผลการควบคุมภายใน
- ๒) กำหนดแนวทางการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
- ๓) รวบรวม พิจารณากลับกรอง และสรุปผลการประเมินการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
- ๔) ประสานงานการประเมินผลการควบคุมภายในกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง
- ๕) จัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ

วาระการดำรงตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งตามที่เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการของกลไกข้างต้น ในระดับการปฏิบัติงาน อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ สภาเกษตรกรแห่งชาติ มีอำนาจออกระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานภายในสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ซึ่งรวมถึง

- ๑) การแบ่งส่วนงานภายในสำนักงาน และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๒) การออกระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือกการบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือน หรือค่าจ้าง การกำหนดบำเหน็จและสิทธิประโยชน์อื่น การเลื่อนเงินเดือน หรือค่าจ้าง การถอดถอน วินัยและการลงโทษ การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของบุคลากรและลูกจ้าง
- ๓) การออกระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

๓.๓ หน่วยงานในสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบ

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายหลักและแนวทางปฏิบัติของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องกำหนดให้หน่วยงานในสังกัดรับผิดชอบการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่ได้กำหนดไว้แล้วข้างต้น ดังนี้

๑) นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๑.๑) กองยุทธศาสตร์

- ก) จัดทำนโยบาย แผนแม่บท และแผนปฏิบัติการ
- ข) ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของภาคเกษตรกรรม
- ค) จัดทำแผนแม่บทที่ครอบคลุมทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- ง) จัดทำแผนการพัฒนาเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- จ) จัดทำแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ฉ) ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- ช) จัดประชุมและสัมมนาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ซ) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูล

๑.๒) กองสื่อสารและสารสนเทศ

- ก) การประชาสัมพันธ์และการรับฟังความคิดเห็น
- ข) จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร
- ค) จัดทำช่องทางการรับฟังความคิดเห็น เช่น เว็บไซต์ สายด่วน และสื่อสังคมออนไลน์
- ง) พัฒนาระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูล
- จ) พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย
- ฉ) จัดทำแผนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง

๒) นโยบายด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๑) กองกลาง

- ก) พัฒนาระบบบริการ
- ข) จัดทำระบบการให้บริการแบบครบวงจร (One-Stop Service)
- ค) พัฒนาระบบการให้บริการที่มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- ง) สนับสนุนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
- จ) จัดทำฐานข้อมูลที่มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- ฉ) จัดทำระบบการตรวจสอบและอัปเดตข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

๒.๒) กองการเจ้าหน้าที่

- ก) การรับฟังความคิดเห็นจากเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ข) จัดทำแบบสอบถามและการสำรวจความคิดเห็น
- ค) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
- ง) พัฒนาระบบบริการที่ตอบสนอง
- จ) จัดทำระบบการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะอย่างทันที่
- ฉ) จัดทำแผนการปรับปรุงการให้บริการตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ

๓) นโยบายด้านองค์การ

๓.๑) กองกิจการสภาและวิชาการ

- ก) พัฒนาและวิจัยข้อมูล
- ข) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
- ค) จัดทำรายงานวิจัยและข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบาย
- ง) สนับสนุนการประสานงานกับสภาเกษตรกรจังหวัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- จ) จัดทำแผนการประสานงานและการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน
- ฉ) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

๓.๒) กองส่งเสริมการมีส่วนร่วม

- ก) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ข) จัดทำโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกร
- ค) จัดทำแผนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- ง) พัฒนาความร่วมมือกับองค์กรภายนอก
- จ) จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรภายนอก
- ฉ) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรภายนอกและหน่วยงานภายใน

๔) นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

๔.๑) กองการเจ้าหน้าที่

- ก) พัฒนาทักษะและความรู้ของบุคลากร
- ข) จัดทำโครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในด้านต่าง ๆ
- ค) จัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้
- ง) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีและมีความสุข
- จ) จัดทำโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจของบุคลากร

- ฉ) จัดทำแผนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานให้มีความเหมาะสม
- ๔.๒) กลุ่มการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดี
 - ก) ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากร
 - ข) จัดทำระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
 - ค) จัดทำแผนการปรับปรุงการดำเนินงานตามผลการประเมิน
 - ง) ส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
 - จ) จัดทำโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
 - ฉ) จัดทำแผนการส่งเสริมความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของบุคลากร

การกำหนดหน่วยงานในสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบนโยบายหลักและแนวทางปฏิบัติจะช่วยให้การดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายการกำกับดูแลการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๔. การจัดทำรายงาน

โครงสร้างของรายงานการกำกับดูแลการบริหารองค์การที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ มีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑) บทนำ

- ๑.๑) อธิบายวัตถุประสงค์ของการเตรียมรายงานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารองค์การที่ดี
- ๑.๒) กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของรายงาน
- ๑.๓) อธิบายวิธีการดำเนินการในการเตรียมรายงานและเกณฑ์การเลือกข้อมูล

๒) บทสรุป

- ๒.๑) สรุปผลสำคัญและข้อสรุปหลักของการปฏิบัติ Good Corporate Governance ขององค์การ

๒.๒) อธิบายเรื่องราวหรือข้อมูลสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานทางธุรกิจ

๓) รายละเอียด

- ๓.๑) อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการในการปฏิบัติ Good Corporate Governance ขององค์การ
- ๓.๒) แสดงตัวชี้วัดหรือการประเมินผลของการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

๔) ประเด็นสำคัญ (Key Issues)

- ๔.๑) ระบุประเด็นสำคัญที่องค์กรต้องการให้ความสำคัญเพื่อให้มั่นใจว่า Good Corporate Governance ได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม

๕) การดำเนินการแก้ไข (Action Plan)

- ๕.๑) ระบุแผนการดำเนินการเพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขประเด็นสำคัญที่พบ
- ๕.๒) ระบุความรับผิดชอบและกำหนดเวลาในการดำเนินการ

๖) สรุปและขอเสนอแนะ (Conclusion and Recommendations)

๖.๑) สรุปผลสำคัญและการวิเคราะห์ที่ได้

๖.๒) ให้ขอเสนอแนะหรือแนวทางการปรับปรุงเพื่อการปฏิบัติ Good Corporate Governance ที่ดียิ่งขึ้น

๗) การรายงานผลและติดตาม (Reporting and Monitoring)

๗.๑) อธิบายการรายงานผลการปฏิบัติ Good Corporate Governance และกระบวนการติดตามผล

๗.๒) ระบุวิธีการประเมินความสำเร็จของการปฏิบัติงานด้าน Good Corporate Governance

๘) อ้างอิง (References)

๘.๑) รายการอ้างอิงหรือแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเตรียมรายงาน

๙) ภาคผลงานเสริม (Appendices)

๙.๑) ข้อมูลเพิ่มเติมที่สำคัญแต่ไม่ได้ถูกนำเสนอในส่วนหลักของรายงาน เช่น แบบฟอร์ม ตารางข้อมูล หรือเอกสารประกอบ

หมวด ๖

แนวทางส่งเสริมและผลักดันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมุ่งมั่นที่จะนำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีมาปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติได้รับความเชื่อมั่นและไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณะ

เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และยั่งยืน สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติได้จัดทำกรอบหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีภายใต้หลักเกณฑ์ ๙ ประการ พร้อมกำหนดแนวทางและวิธีการที่นำไปสู่การปฏิบัติในระดับสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสภาเกษตรกรจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. หลักความคุ้มค่า

๑.๑ เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness)

การปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติงานตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนงานหรือหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ การปฏิบัติงานต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยมีเกณฑ์ให้ผลประโยชน์สูงกว่าต้นทุนและใช้วิธีการประเมินความคุ้มค่า ได้แก่ SROI (Social Return On Investment) หรือเทคนิคอื่นที่มีความเหมาะสม ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) นโยบายของการ

เลขาธิการสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำ แดลง และขับเคลื่อนนโยบายเกี่ยวกับระบบปฏิบัติงานโดยรวมขององค์กร การให้บริการ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร

ก) นโยบายจะต้องได้รับการจัดทำเป็นเอกสาร

ข) สื่อสารให้เป็นที่รับทราบทั่วทั้งองค์กร

ค) แจกจ่ายแก่ผู้เกี่ยวข้อง ตามความเหมาะสม

๒) การวางแผนและการประเมินผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมก่อนดำเนิน

โครงการต่าง ๆ

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนการดำเนินงาน และระบบควบคุมกระบวนการขององค์กร รวมทั้งจะต้องให้การพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการจัดทำแผนดังกล่าวควรครอบคลุมถึงประเด็นดังต่อไปนี้

ก) จัดทำกรอบข้อกำหนด ความต้องการ และแนวทางการดำเนินงาน

ของแผนปฏิบัติการโดยรวมทั่วทั้งองค์กร

ข) จัดทำแผนด้านทรัพยากรที่จำเป็น ที่จะทำให้สามารถบรรลุภารกิจตามเป้าหมายได้

ค) กำหนดกระบวนการควบคุม และติดตามผลการดำเนินงาน

ง) มีแผนรองรับกรณีมีเหตุที่ต้องปรับเปลี่ยนและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

๓) ทรัพยากรและการพัฒนาทรัพยากร รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ก) ความเพียงพอของทรัพยากร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะต้องเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็น และเพียงพอสำหรับการดำเนินงานให้สอดคล้องตามเป้าหมาย และสอดคล้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี

ข) ความสามารถบุคลากร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน ขั้นตอน หรือกระบวนการที่มีความเสี่ยงและวิกฤติต่อหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี ขององค์การ รวมทั้งให้คำแนะนำที่เหมาะสม

ค) การฝึกอบรมและความตระหนัก

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะกำหนดความจำเป็นสำหรับการฝึกอบรม และดำเนินการฝึกอบรมแก่บุคลากร รวมทั้งบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดให้มีระบบการรายงานและอัปเดตผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสภาเกษตรกรจังหวัด เพื่อให้มั่นใจว่า การดำเนินงานโครงการ การปฏิบัติงานของบุคลากรหลัก ๆ สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ ระบบดังกล่าวควรครอบคลุมถึงประเด็นดังต่อไปนี้

ก) รูปแบบการรายงาน (Report format)

ข) ความถี่ของการจัดทำและนำเสนอรายงาน

ค) กิจกรรมสืบเนื่องที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติแก้ไข และปรับปรุง

๑.๒ เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency)

การบริหารงานตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยมีเกณฑ์ให้ต้นทุนต่อผลผลิต (I/O) หรือ ต้นทุนต่อหน่วยมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ราคากลาง หรือ ใช้วิธีการประเมินประสิทธิภาพ โดยการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยกับหน่วยงานอื่นหรืองานอื่นที่เทียบเคียงกันได้ ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) การตรวจประเมินภายในองค์กร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดให้มีระบบการตรวจประเมินคุณภาพ ภายในองค์กร เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและความสอดคล้องตามข้อกำหนด และรายงานผลการตรวจ ประเมินต่อประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และคณะกรรมการ บริหาร ระบบการตรวจประเมินคุณภาพภายในองค์กรควรประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก) จัดทำเป็นแผนล่วงหน้าอย่างเป็นทางการและตรวจประเมินอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง

ข) กิจกรรมการประเมินครอบคลุมระบบคุณภาพการให้บริการ และ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์การ

- ค) จัดทำรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมปฏิบัติและผลที่เกี่ยวข้อง
- ง) ผลการตรวจประเมินนำไปสู่โอกาสการพัฒนาและปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง

๒) การติดตามเฝ้าระวังและประเมินผล

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดระบบการติดตามเฝ้าระวังสำหรับกิจกรรม ขั้นตอนที่มีความเสี่ยงและวิกฤติต่อประเด็นด้านคุณภาพ การให้บริการ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร โดยให้การพิจารณาในประเด็นรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- ก) กิจกรรม ขั้นตอน และกระบวนการที่จำเป็นต้องติดตามเฝ้าระวัง
- ข) วิธีการเฝ้าระวังติดตาม
- ค) ช่วงเวลาในการเฝ้าระวัง จะเฝ้าระวังเมื่อใด
- ง) ผู้รับผิดชอบในการติดตามเฝ้าระวัง
- จ) การรายงานผล

๓) การจัดการกับสิ่งไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดและปฏิบัติการแก้ไข

กรณีมีสิ่งที่ไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด หรือมีการปฏิบัติเบี่ยงเบนจากหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะต้อง

- ก) ดำเนินการสืบสวนหาสาเหตุของสิ่งที่ไม่สอดคล้องดังกล่าวอย่างเหมาะสม
- ข) กำหนดมาตรการป้องกัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำขึ้นอีก ทั้งในบริเวณเดิมและบริเวณอื่น หรือโครงการอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นการป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุ
- ค) เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ การแก้ไขจะต้องได้รับการจัดเก็บไว้

๔) การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดให้มีระบบการทบทวนโดยฝ่ายบริหารเกี่ยวกับระบบปฏิบัติการและหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กรเพื่อให้มั่นใจว่ามีความเหมาะสม มีประสิทธิผล และมีความเชื่อมโยงกับทิศทางและวัตถุประสงค์ขององค์กร

- ก) การทบทวนโดยฝ่ายบริหารอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ข) วาระ และประเด็นการทบทวนดังกล่าวจะต้องได้รับการกำหนดไว้
- ค) ประเด็นต่าง ๆ ที่พบจะต้องได้รับการนำไปสู่การปรับปรุง
- ง) เอกสารรายงานการทบทวนดังกล่าวจะต้องได้รับการจัดเก็บไว้

๕) การนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการทำงาน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะหาแนวทางในการปรับปรุงระบบและกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบปฏิบัติการขององค์กร โดยพิจารณาถึงโอกาสของการนำเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ ควรให้พิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก) มีความเหมาะสมกับลักษณะงาน
- ข) มีความจำเป็น
- ค) มีความคุ้มค่า

๖) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าสิ่งที่ไม่ สอดคล้องตามข้อกำหนด ข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้รับการนำไปสู่การปฏิบัติการแก้ไขที่เหมาะสม และปรับปรุง ระบบอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ เกณฑ์การตอบสนอง (Responsiveness)

การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวังและความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและแตกต่าง โดยมีเกณฑ์การตอบสนองภายในระยะเวลาที่กำหนดใน กระบวนการบริการ และใช้วิธีการปรับปรุงกระบวนการและเวลาในการปฏิบัติงาน โดยอาจนำแนวทางของ Lean Management หรือ PERT/CPM มาประยุกต์ใช้ ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) การรับเรื่องปัญหาและข้อเดือดร้อนของเกษตรกร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร เพื่อประสิทธิภาพของการดำเนินการดังกล่าว จะต้องคำนึงถึงประเด็น และปัจจัยต่อไปนี้

- ก) กำหนดรูปแบบฐานข้อมูลและรายละเอียดของข้อมูลที่จะต้องจัดเก็บ
- ข) ความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่และช่องทางสำหรับรับเรื่อง
- ค) ความสะดวกในวิธีการและขั้นตอนการรับเรื่อง
- ง) การรวบรวม ประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอ
เชิงนโยบาย

๒) การรับข้อเสนอแนะและข้อมูลสะท้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดให้มีช่องทางในการรับข้อมูลสะท้อนกลับ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ก) ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จะต้องได้รับการจัดเก็บ
- ข) รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และประเมินผล
- ค) นำไปสู่การปรับปรุงและแก้ไขให้ดีขึ้น

๓) การแจ้งข้อกังวล ความซับซ้อนใจ และข้อร้องเรียน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรและ ผู้เกี่ยวข้องในการแจ้งข้อมูล ข้อร้องเรียน หรือข้อกังวลต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี ขององค์กร เพื่อที่จะ

- ก) ให้บุคลากรมั่นใจว่าการรายงาน แจ้งข้อกังวล ความสงสัยตามหลัก เหตุและผล การละเมิด หรือจุดอ่อนต่าง ๆ ได้รับการปกป้องไม่ให้ ส่งผลกระทบต่อในด้านต่าง ๆ
- ข) อนุญาตให้การแจ้งข้อมูลตามข้อ ก) โดยที่ผู้แจ้งไม่ต้องออกนาม (Anonymous) และจะต้องปกปิดความลับ และถือว่าเป็นข้อมูล ที่มีความอ่อนไหวสูง
- ค) ข้อมูล ข้อห่วงใย และข้อร้องเรียนต่าง ๆ ดังกล่าว จะต้องนำไปสู่ การรับรู้ของผู้บริหาร ระดับสูง เพื่อดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

๔) การให้ความเห็นต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดแนวทางปฏิบัติและจัดการกับกรณีที่มีประเด็นที่สำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเกษตรกรรมสิทธิของเกษตรกรความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม และหรือโอกาสช่องทางการประกอบอาชีพของเกษตรกร เพื่อที่จะ

- ก) นำเสนอข้อคิดเห็นหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อรัฐบาล และหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ข) สื่อสารข้อมูลสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณะเพื่อให้ข้อมูลและสร้างความชัดเจนของข้อเท็จจริงเชิงวิชาการ
- ค) แสดงจุดยืนที่เหมาะสมเพื่อปกป้องระบบเกษตรกรรม ในฐานะการเป็นองค์การตัวแทนของเกษตรกร

๒. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)

การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลการดำเนินงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเกณฑ์ความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร โดยวิธีการติดตามและประเมินผลเป้าหมายเป็นประจำและต่อเนื่อง รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ โครงสร้างองค์การ – สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกร

จังหวัด

สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโครงสร้างองค์การที่ชัดเจน ทั้งสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด เพื่อที่จะ

- ก) กำหนดโครงสร้างองค์การเชิงการบังคับบัญชาและรายงาน
- ข) สื่อสารให้เป็นที่รับทราบแก่บุคลากรทุกระดับในองค์การ
- ค) เปิดเผยและอนุญาตให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว

๒.๒ หน้าที่ความรับผิดชอบ และอำนาจจัดการ - บุคลากร

- ก) หน้าที่ ความรับผิดชอบ และอำนาจจัดการของบุคลากรหลัก ๆ จะต้องได้รับการกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- ข) ทำให้มั่นใจว่าบุคลากรเข้าใจและตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของตัวเอง
- ค) กำหนดตัวชี้วัด วิธีการ และกระบวนการวัดผลการปฏิบัติงานให้ชัดเจนสอดคล้องตามหลักเกณฑ์และวิธีบริหารจัดการที่ดีขององค์การ

๒.๓ การกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงาน - องค์กรและบุคลากร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดวิธีปฏิบัติและหลักเกณฑ์สำหรับการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร โครงการ และผลการปฏิบัติงานของบุคลากรหลัก ๆ ในองค์การ

- ก) จะต้องเป็นที่เข้าใจและตกลงกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาล่วงหน้าในแต่ละปีงบประมาณ
- ข) เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ สะท้อนถึงผลลัพธ์และเป้าหมายที่ต้องการ
- ค) สามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลได้

๒.๔ การประเมินผลการปฏิบัติงาน - องค์กรและบุคลากร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดระบบการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร และบุคลากรหลัก ๆ โดยกำหนดหลักเกณฑ์จะต้องให้การพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) ผลการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

- ก) สิ่งที่ต้องประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน
- ข) วิธีการติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
- ค) ช่วงเวลาและความถี่ในการประเมินผล
- ง) การรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดจะต้องได้รับการจัดเก็บไว้

๒) ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรหลัก ๆ ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

- ก) กำหนดวิธีการและกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ข) เกณฑ์การประเมินผลให้ยึดตามตัวชี้วัด (Key performance Indicators: KPI) ตามที่ได้ตกลงกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา
- ค) รายงานการประเมินผลของบุคลากรจะต้องได้รับการจัดเก็บไว้

๓. หลักความโปร่งใส (Transparency)

กระบวนการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยมีเกณฑ์ให้ประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ โดยการสื่อสารอย่างเปิดเผย และทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ การสื่อสาร - ภายในและภายนอก

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารแนวนโยบาย ยุทธศาสตร์ และทิศทางการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี เพื่อให้บุคลากรทั่วทั้งองค์กรได้รับทราบ

- ก) กำหนดเป้าหมาย รูปแบบ วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร
- ข) กำหนดความถี่ในการสื่อสาร
- ค) กำหนดและทบทวนเนื้อหาของการสื่อสาร
- ง) ให้มีผู้รับผิดชอบในการสื่อสาร

๓.๒ การสรรหา คัดเลือก และจ้างงาน (บุคลากร)

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด แนวทางและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสรรหา คัดเลือก และจ้างงานบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร เพื่อที่จะ

- ก) กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรับสมัคร คัดเลือก รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างงาน
- ข) กำหนดระเบียบปฏิบัติว่าด้วยวินัยบุคลากร และการกวดขันวินัย รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ ถือเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการจ้างงาน

- ค) มีระบบที่ทำให้มั่นใจว่าการตัดสินใจต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อบุคลากร จะต้องได้รับการทำความเข้าใจและยินยอมโดยบุคลากร ก่อนที่จะดำเนินการต่อ

๓.๓ กระบวนการจัดซื้อและจัดจ้าง

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะกำหนดระเบียบปฏิบัติสำหรับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยระเบียบดังกล่าวจะครอบคลุมประเด็นและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- ก) หลักเกณฑ์สำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบผู้รับเหมาและผู้รับจ้าง ช่วงต่าง ๆ
- ข) แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวตาม ข้อ ก)
- ค) การถอดถอน และปรับปรุงรายการผู้ส่งมอบ และผู้รับเหมาที่ได้รับการอนุมัติ
- ง) รายชื่อผู้ส่งมอบหรือผู้รับเหมาจะต้องได้รับการบำรุงรักษาและจัดเก็บไว้

๓.๔ เอกสารข้อมูลและบันทึก

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดความจำเป็นและจัดทำระบบเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าระบบการดำเนินการขององค์การมีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

๑) ระบบเอกสาร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ และหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่วิฤตต่อหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์การ จะต้องได้รับการจัดเก็บไว้

๒) การควบคุมเอกสารและบันทึก

เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและวิฤตต่อหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์การจะต้องได้รับการควบคุม เพื่อให้มั่นใจได้ว่า

- ก) มีและสามารถนำมาใช้งานได้เมื่อต้องการ
- ข) เพียงพอและได้รับการปกป้องจากการสูญเสียความลับ การใช้งานที่ไม่เหมาะสม การสูญหาย หรือเสื่อมสภาพ
- ค) การกำหนดระบบการเข้าถึง แจกจ่าย และทำลาย
- ง) กำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บเอกสาร

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

กระบวนการที่บุคลากร เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

๔.๑ เกณฑ์มุ่งฉันทามติ (Consensus Oriented)

การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยวิธีการถือหลักเสียงข้างมาก และเคารพ ปกป้องสิทธิผลประโยชน์ของฝ่ายเสียงข้างน้อยด้วย ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดแนวทางการปฏิบัติสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม เริ่มตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลปัญหา ความเดือดร้อน และข้อร้องเรียนต่าง ๆ ของเกษตรกร กระบวนการต่าง ๆ ดังกล่าวจะต้องให้การพิจารณาประเด็น ดังต่อไปนี้

- ก) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม การให้ข้อมูล และข้อเสนอแนวทางการแก้ไข
ปัญหาตั้งแต่ระดับชุมชน อำเภอ และจังหวัด
- ข) ระบุปัญหาหลัก ๆ และข้อเดือดร้อนที่เกษตรกรกำลังประสบอยู่
- ค) เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย
- ง) วิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นปัญหา สรุปปัญหาเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไข
เชิงระบบ
- จ) จัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมเพื่อนำเสนอต่อรัฐบาล

๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการและระดมความเห็น

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดแนวทางการประชุมเชิงปฏิบัติการของเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนงานพัฒนาด้านเกษตรกรรม องค์ประกอบสำคัญที่ควรมีในการประชุมเชิงปฏิบัติการของเกษตรกร ได้แก่

- ก) ระบุประเด็นหลักและวัตถุประสงค์ของการประชุมให้ชัดเจน
- ข) นำเสนอข้อมูลและเอกสารประกอบเพื่อให้เกษตรกรทำความเข้าใจได้เร็วขึ้น
- ค) สร้างพื้นที่ให้เกิดการสนทนาและแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ง) วิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจ
- จ) วางแผนการดำเนินการในขั้นต่อไป

๔.๒ เกณฑ์ความผูกพันทั้งภายในและภายนอกสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

โดยวิธีการมุ่งเน้น การสร้างมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดความต้องการและความจำเป็นสำหรับการฝึกอบรม และดำเนินการฝึกอบรมแก่บุคลากร ในประเด็น ดังต่อไปนี้

- ก) แนวทางการปฏิบัติ ความเสี่ยงและความเสียหายต่าง ๆ หากปฏิบัติ
ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์การ
- ข) สถานการณ์ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อประเด็นสิ่งที่
ไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด
- ค) ป้องกันและหลีกเลี่ยงสภาวะการณ์ที่จะมีปัญหาและส่งผลกระทบ
เชิงลบต่อองค์การและบุคลากรสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- ง) ปรับปรุงด้านคุณภาพงานและการให้บริการ รวมถึงหลักเกณฑ์และ
วิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์การ

๒) การสัมมนาและกิจกรรมเชิงวิชาการ

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติสำหรับการจัดกิจกรรมเชิงวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม จะต้องคำนึงถึงประเด็นและปัจจัย ดังต่อไปนี้

- ก) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี
- ข) ความเกี่ยวข้องของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาต่อประเด็นหัวข้อการสัมมนา
- ค) วิทยากรและผู้ดำเนินการสัมมนาจะต้องเป็นผู้มีความสามารถ ประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี
- ง) เปิดโอกาสให้มีการแสดงความเห็นและซักถาม
- จ) มีระบบการประเมินผลความพึงพอใจและข้อเสนอแนะ

๓) การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ควรมีคณะทำงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโอกาสการพัฒนากระบวนเกษตรกรรม การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการทางการเกษตร ฯลฯ ควรมีส่วนริเริ่มและผลักดันด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนา รวมถึงการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม การแปรรูปขั้นต้น และพัฒนาสู่รูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม

๕. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)

การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนจังหวัดและภาคประชาชน ดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนงาน โดยเกณฑ์การกระจายอำนาจให้เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์และกลไกของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติในการขับเคลื่อนงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๕.๑ ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่นของผู้บริหาร

เลขาธิการสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติให้ความมุ่งมั่นต่อการส่งเสริมการปฏิบัติของทั้งสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด สอดคล้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร โดย

- ก) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กร
- ข) สื่อสารนโยบายตามข้อ ก) ให้เป็นที่ทราบทั่วทั้งองค์กร
- ค) บูรณาการหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์กรร่วมกับระบบปฏิบัติการ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ง) กำหนดกลไกการประเมิน และทบทวนประสิทธิผลการปฏิบัติงาน
- จ) ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีเกี่ยวกับประเด็นนี้
- ฉ) จัดทำระบบการรายงานประจำปีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๕.๒ ระบบและกลไกการกำกับดูแลสำนักงานและโครงการ

เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารระดับสูงจะกำหนดระบบและกลไกเชิงการรายงานให้ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการต่าง ๆ ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด มีประสิทธิภาพ ระบบและกลไกดังกล่าวควรครอบคลุมประเด็น ดังต่อไปนี้

- ก) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ชัดเจน รวดเร็วและทันทั่วถึงตามสถานการณ์
- ข) รูปแบบการรายงานประจำเดือน
- ค) การอพยพสถานการณ์ดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสภาเกษตรกรจังหวัด
- ง) การรายงานสิ่งที่ไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด และการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เบี่ยงเบนไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีขององค์การ
- จ) การรายงานอุบัติการณ์ เหตุฉุกเฉิน ประเด็นเร่งด่วน และสำคัญในสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด และในพื้นที่
- ฉ) รายงานอื่น ๆ ที่ต้องการอพยพสถานการณ์ความคืบหน้าต่าง ๆ ให้ฝ่ายบริหารรับทราบ

๖. หลักนิติธรรม (Rule of Law)

การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ ในการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม โดยใช้เกณฑ์ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๖.๑ ความสอดคล้องตามข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อตกลงต่าง ๆ

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะต้องทำให้มั่นใจว่าขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์การ สอดคล้องตามข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติต่าง ๆ สอดคล้องตามหลักนิติธรรมจะต้อง

- ก) จัดการอบรม แนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมายและหลักนิติธรรมให้แก่ผู้บริหารและบุคลากร
- ข) กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้กฎหมายที่มีความยุติธรรมและเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ
- ค) ยึดมั่นในข้อปฏิบัติที่ได้มีการทำสัญญา และหรือข้อตกลงต่าง ๆ ที่องค์การได้ลงนามและผูกพันไว้กับองค์การ

๖.๒ ข้อกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและประกาศต่าง ๆ

เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยในระบบปฏิบัติการของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จัดทำระเบียบปฏิบัติ ข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความยุติธรรมในองค์การ สร้างความไว้วางใจและความร่วมมือที่ดีในที่ทำงาน ระเบียบต่าง ๆ ดังกล่าวควรอยู่ภายใต้กรอบหลักการ ดังต่อไปนี้

- ก) ประกาศกฎระเบียบต่าง ๆ จะต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร
- ข) มีความโปร่งใส ชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถตรวจสอบได้
- ค) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการสร้างและปรับปรุงกฎระเบียบและข้อตกลง
- ง) ความเป็นธรรมและความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎระเบียบและข้อตกลงโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ
- จ) สื่อสารกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ และข้อตกลงให้ทุกคนในองค์การรับทราบและเข้าใจอย่างทั่วถึง

- ฉ) ทุกคนในองค์กรต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงอย่างเท่าเทียมกัน
- ช) ตรวจสอบภายในและภายนอกเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

๗. หลักคุณธรรมและจริยธรรม (Integrity and Ethics)

การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรม ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีและรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นในความเสมอภาค และเป็นธรรม ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๗.๑ การสรรหา คัดเลือก และจ้างงาน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการสรรหา คัดเลือก และจ้างงานบุคลากร เพื่อการสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ และเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรหลักการดังกล่าวจะต้องให้การพิจารณาเกี่ยวกับประเด็น ดังต่อไปนี้

- ก) กำหนดตำแหน่งงานที่ต้องการเปิดรับสมัคร รวมถึงลักษณะของตำแหน่งงานคุณสมบัติที่ต้องการ และหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน
- ข) ประกาศและการสรรหาผ่านช่องทางที่เหมาะสม เช่น เว็บไซต์องค์การ สื่อสังคมออนไลน์ หรือสื่อพิมพ์ต่าง ๆ
- ค) กระบวนการคัดเลือกและการสัมภาษณ์ พิจารณาเพื่อคัดเลือกผู้สมัครที่มีคุณสมบัติที่ตรงตามที่กำหนด และเหมาะสมที่สุดสำหรับตำแหน่งงานนั้น ๆ
- ง) ทำสัญญาจ้างงานและระบุเงื่อนไขการทำงาน ระเบียบข้อปฏิบัติ รวมถึงหลักด้านความซื่อสัตย์สุจริต

๗.๒ การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรหลัก ๆ ในสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและความสอดคล้องตามตัวชี้วัด (KPIs) ที่ได้กำหนดไว้

หลักเกณฑ์ดังกล่าวควรให้การพิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก) กำหนดเป้าหมาย ความคาดหวัง และตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
- ข) สื่อสารความคาดหวังและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร
- ค) ติดตามและเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นระยะเวลา
- ง) เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและเป็นกลาง
- จ) สร้างแผนพัฒนาและการอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะที่ต้องการ

๗.๓ ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดระบบการจ่ายค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ตามหลักแห่งคุณธรรม เพื่อสร้างความยุติธรรม ความพึงพอใจของบุคลากร และความพอใจในการจ้างงานในองค์กร ควรให้การพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก) กำหนดค่าจ้าง โดยพิจารณาจากคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้สมัครรวมทั้งคุณค่าและทักษะที่นำมาใช้ในงาน
- ข) กำหนดค่าตอบแทน โดยพิจารณาตามคุณสมบัติ ประสบการณ์ และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับคุณค่าและประสิทธิภาพของงานที่ได้รับผิดชอบ
- ค) สิทธิประโยชน์ที่สอดคล้องตามนโยบายและความต้องการของบุคลากรและคุณค่าที่บุคลากรนำมาให้

๗.๔ การปรับเปลี่ยนตำแหน่งและมอบหมายงาน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปรับค่าจ้างเงินเดือน และหรือการมอบหมายงานต่าง ๆ ให้แก่บุคลากร การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องให้การพิจารณาถึงประเด็น ดังต่อไปนี้

- ก) การเห็นพ้องของบุคลากรต่อการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและมอบหมายภารกิจ
- ข) กำหนดความคาดหวังเกี่ยวกับประสิทธิภาพและผลการทำงานของบุคลากร
- ค) การพัฒนาความสามารถและทักษะที่จำเป็นในงานที่ได้รับผิดชอบ
- ง) โอกาสในการพัฒนาทักษะและความรู้เพื่อสร้างความพร้อมที่จะรับผิดชอบงานที่มากขึ้นและซับซ้อนขึ้น

๗.๕ การดำเนินงานที่รับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดแนวทางปฏิบัติและแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์การ สอดคล้องตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน ควรให้การพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก) กิจกรรมการดำเนินงานจะต้องไม่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและชุมชน
- ข) ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติที่มีความเป็นธรรมและเท่าเทียม
- ค) สนับสนุนภาคส่วนท้องถิ่นและเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชน
- ง) สนับสนุนโครงการที่ส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีในชุมชน
- จ) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น

๘. หลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การประเมินและจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระบบปฏิบัติงานของสำนักงาน และความเสี่ยงเชิงธรรมาภิบาล โดยให้มีการประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมประเด็นความเสี่ยงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความเสี่ยงของระบบสำนักงาน และความเสี่ยงเชิงธรรมาภิบาล ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๘.๑ ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดแนวทางปฏิบัติงาน ให้บุคลากรทุกคนเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับประเด็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวควรครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก) ระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพิจารณาผลกระทบที่อาจมีต่อองค์กร
- ข) วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง
- ค) จัดการความเสี่ยง วางแผนและดำเนินการเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง
- ง) สื่อสารและการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง
- จ) ติดตามและการประเมินผลการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
- ฉ) บันทึกและการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

๘.๒ ด้านระบบปฏิบัติการขององค์กร

เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จัดระบบการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กร โดยครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก) ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินผลกระทบ (ทั้งภายในและภายนอก)
- ข) จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง
- ค) กำหนดวิธีการและมาตรการป้องกันความเสี่ยง
- ง) สื่อสารและการมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง (ทั้งภายในและภายนอก)
- จ) ติดตามและการทบทวนผลการดำเนินการจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
- ฉ) บันทึกและการรายงาน ข้อมูลการจัดการความเสี่ยง

๘.๓ ด้านธรรมาภิบาล

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จัดทำระบบการประเมินความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลขององค์กร โดยกำหนดจุด ขั้นตอน หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันที่เหมาะสม การกำหนดขอบข่ายความเสี่ยงควรครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก) คณะกรรมการบริหารและกรรมขับเคลื่อนองค์กร
- ข) ข้อขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์
- ค) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ
- ง) ความเกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- จ) มีแผนสำรองต่าง ๆ
- ฉ) ปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม
- ช) ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๙. หลักความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity Practices)

การบริหารจัดการทางการเงินที่โปร่งใสและซื่อสัตย์ รวมถึงการจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีที่ถูกต้องและเชื่อถือตรวจสอบได้ ภายใต้กรอบกฎ ระเบียบ มาตรฐานทางการเงินที่ถูกต้องและยอมรับระดับสากล รายงานข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง โดยไม่ปกปิดหรือบิดเบือนข้อมูลทางการเงิน รายงานธุรกรรม และรายการบัญชีอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ไม่กระทำการทุจริตหรือฉ้อโกงในทุกกรณี หรือการกระทำที่มีเจตนาทุจริต ซึ่งควรมีการจัดทำประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๙.๑ การจัดทำงบประมาณ บัญชีและการเงิน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการทางบัญชีและการเงิน บนพื้นฐานหลักแห่งความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้บุคลากรทุกคนสามารถปฏิบัติสอดคล้องตามข้อกำหนด ครอบคลุมประเด็นข้อปฏิบัติ ต่อไปนี้

- ก) การรักษาความซื่อสัตย์ในการจัดทำบัญชีและการเงิน
- ข) การปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับทางการเงิน
- ค) การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างโปร่งใส
- ง) การป้องกันและการจัดการกับการทุจริตทางการเงิน
- จ) การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในจรรยาบรรณทางการเงิน
- ฉ) การจัดการกับข้อร้องเรียนและการรายงานการทุจริตทางการเงิน

๙.๒ การปฏิบัติงานตามหลักแห่งความซื่อสัตย์สุจริต

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดแนวทางและกรอบการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางและหลักจรรยาบรรณ ด้วยความรับผิดชอบและรักษาผลประโยชน์ขององค์กร และสาธารณะหลักการปฏิบัติดังกล่าวครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

- ก) ปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับขององค์กรอย่างเคร่งครัด
- ข) ส่งเสริมการทำงานที่ซื่อสัตย์สุจริต ด้วยวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม
- ค) ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การงานเพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือให้กับผู้อื่นอย่างไม่เหมาะสม
- ง) บุคลากรมีส่วนในการรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นรวมทั้งหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งดังกล่าว
- จ)เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและครบถ้วน
- ฉ) การปฏิบัติงานต้องไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ช) บุคลากรต้องรักษาความลับขององค์กรและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

ภาคผนวก ก

๑. คำสั่งสภาเกษตรกรแห่งชาติ ที่ ๖/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๒. คำสั่งคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

คำสั่งสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ที่ ๖/๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

.....

ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรคสอง บัญญัติว่า การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เพื่อให้สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดีตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งสอดคล้องตามหลักสากลที่หน่วยงานองค์กรภาครัฐ และเอกชนต้องมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ และเพื่อให้สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติได้รับความน่าเชื่อถือว่าการดำเนินงานมีความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เป็นธรรม โปร่งใส สามารถสร้างประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ และมติที่ประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ ยกเลิกคำสั่งสภาเกษตรกรแห่งชาติที่ ๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และแต่งตั้งคำสั่งสภาเกษตรกรแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติโดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. นายรณภพ เหลืองไพโรจน์	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ผู้ช่วยประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ วัฒนา	กรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ผู้ช่วยประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	
๓. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	กรรมการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร	
๔. นายปิยะ มณีวงศ์	กรรมการ
อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน	
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	
๕. นางสาวกมลน มณีกรธวัช	กรรมการ
ที่ปรึกษา วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน	
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	

/ ๖. นายพิทักษ์ สุภนันทการ...

- ๒ -

๖. นายพิทักษ์ สุภนันทการ	กรรมการ
สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช	
๗. นายพรชัย บัวประดิษฐ์	กรรมการ
สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง	
๘. นายมนูญ ดอกกุหลาบ	กรรมการ
ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุทัยธานี	
๙. นายสุชีพ พัฒน์ทอง	กรรมการ
ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง	
๑๐. เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. รองเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ	กรรมการ
ที่ได้รับมอบหมาย	
๑๒. หัวหน้าตรวจสอบภายใน	กรรมการและเลขานุการ
กลุ่มการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดี	
๑๓. นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
กลุ่มการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดี ที่ได้รับมอบหมาย	

อำนาจหน้าที่

๑. ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารองค์กรที่ดี เสนอต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติก่อนเสนอ
นายกรัฐมนตรีลงนามประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๐ วรรค
สอง

๒. กำหนดนโยบายการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี

๓. กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ให้คำแนะนำในการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี และ
รายงานผลต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติงานในรายละเอียดตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายณัฏฐ์ จำเริญ)

ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการกำกับดูแลการปกครองที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ที่ ๑/๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ตามที่ สภาเกษตรกรแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการปกครองที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อพิจารณาจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้สอดคล้องตามหลักสากลของหน่วยงานองค์กรภาครัฐและหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ นั้น

เพื่อให้การจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมาย อาศัยอำนาจตามคำสั่งสภาเกษตรกรแห่งชาติ ที่ ๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และมติที่ประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการปกครองที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดีของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ วัฒนา ประธานคณะอนุกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ผู้ช่วยประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
๓. นายปิยะ มณีวงศ์ อนุกรรมการ
อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๔. นางสาวภคมน มณีกรธรัช อนุกรรมการ
ที่ปรึกษา วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๕. นายพิทักษ์ สุภนันทการ อนุกรรมการ
สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช
๖. นายสุชีพ พัฒน์ทอง อนุกรรมการ
ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง
๗. เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ อนุกรรมการ
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

/๘. หัวหน้าตรวจสอบ...

- ## หน้าที่และอำนาจ

ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารองค์กรที่ดี
ของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ภาคผนวก ข

๑. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)

๒. พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

<https://shorturl.asia/wsxi๙>

๒. พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

<https://shorturl.asia/JBnXR>

